

Jó Pajtás

2019. I. 17.

73. évf., 1. szám

**Tehetségeink:
Vajda Noa Pálma**

HELYSZÍNELŐ

**Csantavéri hittanosok
Mága Zoltán újévi koncertjén**

ÉLŐ KÖRNYEZETÜNK

2019 kiválasztottjai

KALEIDOSZKÓP

Volt egyszer egy Pannon-tenger

HÓ, TÉL, JÉG ÉS SPORTOK

**Siklás, műlesiklás,
óriás-műlesiklás és a többiek**

POSZTER: Asterix

Tehetségeink: Vajda Noa Pálma

Nem volt fehér a karácsonyunk, de az első félév utolsó hete kimondottan télies volt, erről tanúskodik címoldali felvételünk is, mely a bácsfeketehelyi Nikola Đurković iskola előtti téren készült. Elég ránézni a mindent elborító hóra, és a kabátjába bújó, hetedik Vajda Noa Pálmára, és mindent érteni fogunk.

hiszen Noa udvarnoki szavalóversenyünk többszörös felépője, eredményes versmondó. Minthogy kimondottan szépen artikulál, gyönyörű hangja van, és korához képest meglehetősen érett, így nem csoda, hogy sikereket jegyez. Ám, aki jobban ismeri, tudja, hogy Noa legalább annyira sikeres néptáncos, mint elő-

művelődési egyesület Aprócska, Sziporkák, Mákvirág, és a középiskolásokat egybegyűjtő Kónya tánc csoportnak is tagja vagyok, vagyis sorra vettem a koromnak megfelelő csoportokat. Egyszerűen nagyon jó érzés táncolni, a csapat tagjának lenni – vallja.

A versmondás egészen más. Kiváló lelki elmélyülésre ad alkalmat, míg magunkévá teszünk egy-egy művet, megismerjük a szerzőt, korát, legbensőbb rezdüléseit, legalábbis erre esküszik Noa. Az viszont már az én meggyőződésem, hogy közönség előtt is kiválóan érzi magát, mert benne lakozik az előadóművészi hajlam.

Bizunk benne, hogy versmondók és néptáncosok között is találkozunk még Noával, függetlenül attól, hogy másfél év múlva, középiskolásként ő is nyilván kevesebb időt tölthet majd szülőfalujában, és ritkábban találkozhat azokkal, akik kiváló táncost, és tehetséges versmondót láttak benne, és egyengették eddigi útját.

**Címoldali fotó, szöveg:
Nagy Magdolna**

A bácsfeketehelyi iskola hallja, nagyszünetben

Ottjártunkkor Noa épp ügyeletes volt, magyartanára az osztályzatok lezárásával, osztálytársai az uzsonnával vagy Kórizs Sarolta éppen kézbe vett nyereményével voltak elfoglalva. Magyarán, örömmel üdvözöltük egymást,

adó. Ügyes résztvevője mind a Szép Szó tábornak, mind a néptánc táboroknak, és természetesen a különféle versegyneknek is.

– Kilenc éve táncolok, és most úgy érzem, nem tudnám abbahagyni. A helybeli

Két hét múlva a jég birodalmába utazunk

Az első félévben néhány tematikus számmal igyekeztünk meglepni benneteket, s úgy tűnik, igyekezetünk nem volt eredménytelen. Ezért a második félévben sem kell meglepődni, ha a hónap utolsó számát egy-egy témának szenteljük. Januárban a két hét múlva megjelenő, 31-ei kiadás készül ebben a szellemben. Eláruljuk: témánk a jég lesz. Hogy ez pontosan mit jelent? Maradjunk annyiban, hogy hamarosan kiderül.

Emellett jó olvasmányokat, még jobb tanulmányi eredményt kívánunk valamennyiőtöknek az előttünk álló félévben!

Mit várunk az új évtől? Nagyobb zsebpénzben, gyorsabb internetben reménykedünk? Vagy szeretnénk több szabadidőt? Elhatároztuk, hogy jobb bizonyítványt hozunk össze? Többet mozgunk, és hogy szuper évünk lesz?

Az újévi fogadalmak talán még kitaranak néhány hétig, pont addig, amíg meg nem szokjuk, hogy már 2019-et írunk, nem 2018-at. Nem azonnal áll rá persze a kezünk, a rutintól nehéz eltérni. Kicsit még az előzőben élünk tehát, hiszen nem változik meg gyökeresen az életünk január elején. Nem veszünk fel egy szemüveget, amelynek lenscáján keresztül mindent 2019-ként látunk, és az óévre sem ereszkedik a felejtés fátyla azonnal. 2018 sok szempontból remek vagy érdekes év volt: izgulhattunk sporteseményeken, de a barlangban rekedt thai focicsapatért is szoríhattunk, nézhettünk remek filmeket, és szembesültünk

ZABHEGYEZŐ

azzal is, milyen hatalmas méreteket ölt az ember okozta környezetszennyezés. Mivel az emberek szeretnek katalogizálni, címkézni és listázni, most következzenek egy szubjektív, személyes lista az előző év fontos eseményeiről, trendjeiről:

– Töretlen népszerűségnek örvend a **Fortnite** című számítógépes játék (és a hozzá tartozó táncok),

– Enyedi Ildikó **Testről és lélekről** szóló filmje bejutott a legjobb 5 külföldi film közé az Oscaron,

– senki sem kapott irodalmi **Nobel-díjat**,
– az év legérdekesebb ismeretterjesztő könyve: **A fák titkos élete**,

– az év legjobb animációs filmje: **Kutyák szigete**,

– az év sporteseménye: az oroszországi **labdarúgó-világbajnokság**,

– az év tudományos felfedezése: folyékony halmazállapotú **víz találtak a Marson**,

– az év legvakmerőbb (és legfeleslegesebb) tette: Will Smiths a **Lánchíd tetején** táncolt,

– az év legjobb családi filmje: **Paddington 2**.

Ez itt az én listám. A te „best of 2018” listád vajon hogyan nézne ki?

Herédi Károly

Csantavéri hittanosok Mága Zoltán újévi koncertjén

Felejthetetlen élmény részesei voltak a csantavéri hittanosok, akik **Utcai Róbert** atya szervezésében eljutottak **Mága Zoltán** fergeteges újévi koncertjére január 1-én. Útközben a szegedi dómban részt vehettek egy szentmisén, hogy az Úr áldását kérjék az előttük álló évre.

A gyermekek számára életre szóló emlék marad, hogy a népszerű hegedűművésszel együtt állhattak a pazar színpadon 13 000 néző előtt. Mága Zoltán mellett **Ördög Nórával** is fényképet készítettek, és közelről láthatták a színpadra velük együtt lépő nagy sztárokat: **Nyerges Attilát, Süsmegi Esztert, Bodrogi Gyulát, Eperjes Károlyt, Balázs Fecót, Molnár Piroskát, Haumann Pétert, Caramelt** és az orosz–izraeli származású, világhírű hegedűművészt, **Shlomo Mintz** urat. A nyolc népviseletbe öltözött vajdasági diák együtt énekelt számos helyi, illetve felvidéki, kárpátaljai és erdélyi társával több műsorszámban.

Hogyan élték meg a résztvevők ezt a kivételes eseményt?

Budemac Krisztián: Nekem nagyon tetszett, hogy számos híres emberrel találkozhattunk, és ennyi ember nézett minket. A ránk szegeződő számtalan tekintetben hihetetlen kedvességet és szeretetet éreztem.

Geler Noel: Nagyon izgultam, amikor a telt stadionban elkezdődött a műsor, mert még ilyen sok ember előtt soha nem kellett megjelennem. Úgy érzem, hatalmas szerencsém volt, hogy ott énekelhettem a színpadon.

Oláh Orsolya: A sok feledhetetlen pillanat közül a legnagyobb élmény számomra az volt, hogy személyesen találkozhattam Ördög Nórával!

Huszár Andor: A fellépés előtt nagyon izgultam, a barátaimmal együtt viszont sikerült legyőzni a félelmeimet. Jó volt ilyen híres emberek mellett énekelni.

Páncsity Diana: Nagyon örülök, hogy eljuttam erre a koncertre! Ilyen showműsort még csak a televízióban láttam. Az első színre lépé-

sünk alkalmával majdnem kiugrott a szívem az izgalomtól. A második és a rákövetkező jeleneteknél már nem izgultam annyira. A végére viszont nagyon kifáradtam.

Angyal Rebeka: Kimondottan élveztem, amikor leengedték a lufikat, meg hogy a színpadot füst és tűzijáték töltötte be. Az egész koncert nagyon tetszett, kicsit izgultam is. Nem léptem még fel ennyi ember előtt. Érdekes volt, hogy népszerű színészeket és énekeseket láttam. Nagyon jól éreztem magam, csak kicsit kifáradtam.

Igazán csodaszép a szegedi dóm!

A főpróba csak felvezetése volt a szilveszteri show-nak, amilyent legjobban csak a tévében látunk

A csantavéri különítmény Ördög Nórával

Pesti Emese: Még amikor elindultunk és kerestük az aréna bejáratát, akkor sem fogtam fel, hogy mekkora helyen, mennyi ember előtt fogunk állni. Nagyon izgalmas volt, már ahogy beléptünk és ott láttuk Mága Zoltánt a színpadon próbálni. Mindenki sürgött-forgott, teljesen filmbe illő pillanatokat éltem át. Felejthetetlen marad számomra ez az esemény! Olyanokkal állhattam színpadon, és olyanokkal énekelhettem együtt, akikre rengetegen felnéznek. Láttam a nézőkön, hogy a meghatottság könnyei szöktek a szemükbe. Hihetetlen, hogy én is részese lehettem annak, amit sok-sok ezer ember csodálva nézett.

Hajdú Sándor: Mága Zoltán előadásait, műsorait láttam már a tévében, mindezt élőben megtapasztalni, ott állni mellette, énekelni a műsorában felejthetetlen élmény a számomra. Szívből harsogtuk a Himnuszt, a Nélküled című dalt, az Örömodát, Kodály Esti dalát, hiszen a mi kis kórusunk, a Vox Angelica (annak egy része) képviselte a Délvidéket. Nagyon rendesek voltak a szervezők, mindent részletesen elmondtak, és társalogni is lehetett velük. Izgalmas volt a főpróba, de amikor elkezdődött a műsor, lenyűgöztek a fények, a lángcsóvák, a pirotechnikai eszközök, az óriási tapsvihár. Két nappal korábban ünnepeltem a születésnapom, én ilyen szép ajándékot még sosem kaptam. Köszönöm!

Az újévi koncertet 11. alkalommal szervezte meg Mága Zoltán hegedűművész. Először biztosították lehetőséget, hogy vajdasági gyermekek is vele énekeljenek ezen a jeles eseményen.

Hajdú Sándor, Hunyadi János iskola, Csantavér

Fotó: Utcai Róbert

6 HÉT – 6 KÉRDÉS – 12 AJÁNDÉK A karácsonyfa alá kerültek a nyeremények

Ígéretünkhöz híven az első félév utolsó napjaiban felkerestük azokat a szerencsés olvasóinkat, akiknek a borítéka előkerült karácsonyi nyereményjátékunk sorsolásánál. Akadt, akit igazán megleptünk, hiszen nem tudta még, hogy a nyertesek között van, akadt olyan is, akivel madarat lehetett volna fogatni örömeiben, de olyan is, akit többszöri segítségkérés után találtunk csak meg, jóindulatú emberek kalauzolásával. A nyereményt csupán nagyikindai nyertesünknek postáztuk, ugyanis

Oláh Máté otthonában „érte utol” a karácsonyi nyeremény

Kárász Karolina iskola hetedikesei. Ők valamennyien számítógépes egeret nyertek.

A szerkesztőségünk és a Magyar Szó Kft. jóvoltából biztosított ajándékok legértékesebbike, a Huawei T3 10-táblagép Temerinbe került, a Kókai Imre iskola nyolcadikosa, **Halápi Zsófia** kezébe. A táblagépet azonnal kipróbálta, és úgy tűnt, azonnal magáévá is tette.

Sági Egon örömeire Törökbecsén is szépen esett a hó

a csúszós utak miatt elálltunk a kiutazástól. Reméljük, **Kádár Anita** is használja már a vezeték nélküli egeret, minthogy ő is kézbe vehette az ajándékát!

Ugyanakkor felkerestük Szenttamáson **Kiss Bálintot**, a J. J. Zmaj iskola negyedikését, **Kórizs Saroltát**, a bácsfeketehelyi Nikola Đurković iskola hetedikését, **Bukovics Kornéliát**, az óbecsei Sever Đurkić iskola végzősét, **Sági Egont**, a törökbecsei Miloje Čiplić iskola negyedikését és **Tillinkó Zsófiát**, a horgosai

Kórizs Sarolta osztálytársaival

Bukovics Kornéliát is megleptük iskolájában

Jó Pajtás-előfizetést nyert **Benei Rebeka**, a topolyai Nikola Tesla iskola negyedikese és **Szaniszló Dominik**, az óbecsei Petőfi Sándor iskola ötödikese, ők mindketten számíthatnak lapunkra a második félévben. Dominikkal nem találkoztunk ugyan, de az iskolaigazgató legalább olyan lelkesen fogadta a

Halápi Zsófia kezébe került főnyereményünk, a táblagép

Hű olvasónk, Benei Rebeka tanító nénijével

nyeremény hírért, mint ahogy maga a nyertes tette volna.

A Jó Pajtás-csomag Topolyára, Gunarasra és Tiszakálmánfalvára került **Kopunovity Dánielhez**, **Oláh Mátéhoz** és **Juhász Tündéhez**, reméljük, egész évben és még azon túl is együtt társalgunk velük.

Kép és szöveg: N-a

Kiss Bálintot az osztályban fényképeztük le (áll a tanítónő mellett)

Kopunovity Dániel és osztálya

Szülinap a könyvtárban

Az óbecsei Népkönyvtárban szeretnék, ha a könyvtár nemcsak olyan hely lenne, ahol olvasni lehet, hanem olyan is, ahová bármikor be lehet jönni

Már tartott a szünidő, mikor megünnepeltük az óbecsei Népkönyvtár fennállásának 120. évfordulóját. A díszterem megtelt vendéggel. Először az igazgatónő, **Lovas Đijanta** köszöntötte az egybegyűlteket. Kifejtette, hogy a könyvtárnak egy nyugodt helynek kellene lennie, ahol csendben, meleg tea mellett lapozgathatunk egy-egy könyvet. A technika fejlődésével mind nehezebb feladat hárul a könyvtárra. Hogy megszeretessék a könyvet, a gyerekek részére különféle aktivitásokat szerveznek, így csalogatják őket magukhoz. Író-olvasó találkozót szerveznek, megemlékeznek a magyar kultúra napjáról, a farsangról, a Valentin-napról, anyanyelvünk napjáról, a magyar népmese napjáról... Fogalmazási, szavaló- és népmesemondó versenyt, sőt a nyáron zenetábort is szerveztek.

– Azt szeretnék, ha a könyvtár nemcsak olyan hely lenne, ahol olvasni lehet, hanem olyan, ahová bármikor be lehetne jönni. Szeretnék, ha a gyerekek sok időt töltenének itt, s azt is szeretnék, ha a könyvtár olyan helyé válna, ahol a gyerekek jól érzik magukat. Egy „kultúr-zug” lenne, ahol műhelymunkán vehetnének részt a gyerekek – mondta az igazgatónő.

A könyvtár működésének kezdetéről egy rövid történelmi összefoglalóval emlékeztek meg. **Elizabeta Šijačić** és **Kiss Fercsik Piroška** az első nyilvános könyvtár megalakulását idézte fel, ezt 1898. december 19-én alapították.

Az alkalmi műsorban az általános és középiskolák tanulói a Népkönyvtár egész évi aktivitásait illusztrálták, mint amilyen a magyar kultúra napja, az anyanyelv napja, a könyv világnapja, a könyvtári játékok, a népmesemondó verseny, a tolerancia napja, a bácsföldvári drámapéldvány, a Katicabogarak gyermekkoros pedig a könyvről szóló dalt adta elő.

Kiosztották továbbá az elismerő okleveleket a legkiemelkedőbb olvasók és a támogatók között. A gyerekek kategóriájában az óbecsei **Ördög Noémit**, a bácsföldvári **Nikolina Crnogoracot** és a csikériai (Csikériapuszta vagy szerbül Radičević) **Jovana Jovanovot** díjazták, felnőtt kategóriában pedig az óbecsei **Acsai Mária** és **Tijana**

A Katicabogarak a könyv szeretetéről is énekeltek

Bajić, a csikériai **Milena Popov** és a bácsföldvári **Dragica Todić** részesült elismerésben.

A támogatók kategóriájában a „leg” titulus az óbecsei **Lux nyomda**, a bácsföldvári **Női műhely**, a csikériai **Smiljana Suzić** és az **Óbecsei Televízió** nyerte el. Az intézmények közül az elismerést a bácsföldvári **Labud Pejović Óvoda**, a csikériai **Zdravko Gložanski Általános Iskola** és az **óbecsei Đorđe Predin Badža Ifjúsági Sport- és Kulturális Intézmény** kapta.

Ördög Noémi az óbecsei Petőfi Sándor iskola hetedikese. Színkitűnő tanuló. Elmondta, hogy szeret olvasni, már kiskora óta tagja a Népkönyvtárnak, és sok könyvet kölcsönözött már.

Hogy miért jó olvasni, és kik a kedvenc írói, arról is mesélt a díjkiosztás után:

– A könyvek kikapcsolódást jelentek a számomra, a mindennapi dolgokat elfelejthetem, és egy teljesen más élethelyzetbe csöppenhetek. A rengeteg olvasás sokat segít a gondolatok megfogalmazásában, és gazdagabb lesz a szóincsem, érzem, szebben ki tudom magam fejezni. Sok író köny-

veit szeretem. Konkrét kedvencem nincs, viszont főleg angol nyelvű írók műveit szoktam olvasni. Nagy kedvencem **Claudia Gray**, **Darren Shan**, **Cassandra Clare**, de persze a német író, **Kerstin Gier** munkáit is imádom. Főleg a krimiket, horror- és fantáziaregényeket szeretem, viszont szívesen olvasok ifjúsági regényeket is. Az olvasást anyám szeretettette meg velem. Rávettem, hogy kölcsönözzek olvasnivalót, és gyorsan bele szerettem az írott művekbe. A Népkönyvtár szervezte bibliójátékokon is részt vettem, s erre a versenyre egy megadott könyvet el kellett elolvasni, és a könyvtárosok abból tettek fel kérdéseket. A bibliójátékokon csoportosan vettünk részt, és többször értünk el helyezést is. Nemcsak anyanyelvemen olvasok könyveket, hanem próbálkoztam már szerb nyelvű regénnyel is, és a közeljövőben angol könyveket is tervezek olvasni, mert a könyvek a nyelvtanulásban is sokat segítenek.

Kép és szöveg: **Koncz Erzsébet**

Közösen ünnepeltük a könyvtár jeles évfordulóját

Noémi és az igazgatónő

11. Kárpát-medencei betlehemes diáktalálkozó

December 12-én betlehemesek érkeztek hozzánk Kecskemétről, Erdélyből, Kárpátaljáról és Felvidékről. Kisebb részük iskolánk diákjainál volt elszállásolva Királyhalmon, Hajdújárásán és Noszán, a többiek pedig Szabadkán.

Csütörtökön a vendégek részt vettek velünk együtt az órákon, majd kézműves foglalkozásra mentünk. Pénteken családnál mutatták be betlehemes játékkukat. Szombaton Zentára kirándultunk, ahol harcművészeti bemutatót láthattunk, ami mindenkinek nagyon tetszett! Szombat este tartották a gálaműsort a szabadkai Tanítóképző dísztermében, ahol a királyhalmi néptáncosok is bemutatták betlehemes játékkukat. Vasárnap ünnepi szentmisére került sor a szabadkai Munkás Jézus-templomban, és utána búcsút vettünk új barátainktól.

Nagyon jól éreztük magunkat együtt, hiszen egy nyelvet beszélünk, de vicces volt, hogy néha még így sem értettük meg egymást, hiszen vannak kifejezések, melyeket a máshol élők nem ismernek.

Nagygyörgy Zsóka, 8. osztály, Petőfi Sándor iskola, Királyhalom

A Kossa János MNYEOK díjazottjai

A Kossa János Magyar Nyelvművelő Egyesület és Olvasóklub (MNYEOK) az idei tanév elején nyelvművelési-fogalmazási pályázatot hirdetett közép- és általános iskolások számára. A szerény számban beérkezett dolgozatokat a Csík Mónika, Kiss Zsuzsanna és Toma Viktória összetételű bíráló bizottság értékelte.

A középiskolások kategóriájában első díjat kapott Nyilas Orsolya, a zentai Bolyai Farkas Tehetséggondozó Gimnázium és Kollégium diákja.

Az általános iskolások közül első díjban részesült Szabó Dorina, a tóthfalusi Arany János Általános Iskola tanulója. A második díjat Csikós Noé, a tóthfalusi Arany János ÁI oromhegyesi kihelyezett tagozatának tanulója kapta, a harmadikat pedig Tűrök Szabolcs, az adai Cseh Károly iskola hetedikes diákja. Minden díjazott könyvjuttalomban részesült.

Klaudia

Vivien

Mi fán terem az újságírás?

December derekán a topolyai könyvtárban folytatódott a Mi fán terem? című foglalkozássorozat, melynek témája az újságírás volt. A foglalkozást Rízsányi Attila (újságíró) vezette:

„Arra helyeztem a hangsúlyt, hogy a média fogyasztására koncentráljunk. Szerintem arra kell figyelni, hogy a gyerekek értelemmel olvassák a sajtót, hogy képpen legyenek. A múltkor már volt egy ilyen foglalkozás, ahol külön az álhírekre koncentráltunk, hogy mik is azok pontosan, mi tekinthető annak, mi nem stb. Most továbbléptünk. Az volt a cél, hogy megírjunk egy riportot, hogy megnézzük, hogyan működik ez a folyamat. Szerintem a szerkesztőknek több fiatalnak kellene lehetőséget adniuk, be kell a fiatalokat vezetni a média világába. A gyerekeknek azt üzenném, hogy ha van lehetőségük, akkor éljenek vele.”

Fenyvesi Kristóf résztvevő elmondta, mit tanult meg a foglalkozáson:

– Érdekes az újságírás és az is, ahogy dolgoznak. Azt tanultam, hogy úgy dolgoznak az újságírók, hogy elmennek a helyszínre, ott kérdegetik az embereket, akik elmondják a válaszokat, és ennek alapján írják le. Nagyon érdekes volt a foglalkozás – mondta többek között.

Turi Orsi

Fotó: Komáromi Dóra

Siker a hajdújárási karácsonyi rajzpályázaton

A hajdújárási Rózsa Sándor Civil Szervezet Karácsonyi szokások a családomban címmel meghirdetett képzőművészeti pályázatán az 1. és 2. osztályosok korcsoportjában a szabadkai J. J. Zmaj iskola 1. c osztályának tanuló, Perlaki Noel és Csákány Petra sikeresen szerepeltek: Noel első, Petra harmadik lett. Az oklevél mellé gazdag ajándécsomagot kaptak.

Mikulásfutás rajzpapíron

Sikeresen szerepeltek az EmArt Műhely növendékei a Palics Helyi Közösség és a palicsi Paligo Palus Ultramaraton Klub mikulásfutáshoz kapcsolódó rajzpályázatán. Több egyenrangú díjat osztottak ki, ebből kettő a műhelybe került. Molnár Vivien (óvodás) és Kukli Klaudia (7. osztály) a szerencsések. Az oklevél mellé gazdag ajándécsomagot kaptak.

A két okos csacsi (Képsorról írt mesék)

Egyszer volt, hol nem volt, volt a parasztudvarban két csacsi. Az egyiket Huncutnak, a másikat Erősnek hívták. Az egyik a kék kosárból akart enni, a másik a pirosból. A két okos számár megegyezett abban, hogy először megeszik a kék kosárból az ételt, utána a pirosból. A két számár jóllakott, s elaludt a napon.

Csákány Petra

Egyszer volt két okos csacsi. A gazdájuk úgy tett, mintha munkára indulna, pedig csak azt akarta meglesni, hogy mennyire egyeznek meg a csacsik. Összekötötte őket, majd elbújt a kerítés mögé.

A csacsik húzták, húzták egymást, hogy ki fog előbb enni a szénájából. Rövid időn belül belátták, hogy így sose fognak enni. Megegyeztek, hogy először az egyik edényéből esznek, utána a másiktól. Úgy is lett.

Előjött a kerítés mögül és azt mondta:

– Jól van, csacsikáim. Látom, meg tudtok egyezni.

S kikötözte őket.

Nagy Kanász Kata

Volt egyszer két csacsi. Nem bírtak enni a saját edényükből, mert össze voltak kötve. Ekkor számárul azt mondták:

– Mi lenne, ha előbb az egyikből, utána a másiktól ennénk?

Jóllaktak.

Kálló Dorián, 1. osztály, J. J. Zmaj iskola, Szabadka

A világ fejtetőre állt

Hogyan kell helyesen értelmezni a rekordokat? Ezt a kérdést eddig kevesen tették fel, és úgyszintén annyian gondolkodtak a világunk legjein más szemszögből, mint amennyien önként jelentkeznek felelni az iskolában. De ez most megváltozik.

Mostantól az új rekordokat könnyebb elérni és élvezni. A legjobb iskola ezekkel az érvekkel győzött: Nagy a rend, valamint a tisztaság, mert a szorgalmas takarítónők éjjel-nappal dolgoznak az intézményért. A mosdók is tökéletes állapotban vannak, és hogy nagyobb termek legyenek, ezek méretét a minimálisra csökkentették. Ezt legjobban a gyakran hasmenéssel küzdő klausztrófóbiás biológianár értékeli. De nemcsak ő népszerű a tanári karban. A diákok másik kedvence például a süket és néma zenetanár. A tornatanár szívesen alkalmaz modern technikákat. A gyerekeknek elektronikus postán kell elkapniuk a labda képét, majd továbbítaniuk azt. Az angoltanár a legintelligensebb. Hat nyelven is beszél: japánul, kínaiul, oroszul, svédül, franciául és portugálul. A némettanár ezért mindig irigyelte, mert ő csak görögül tudja megértetni magát, de hogy kicsit feljebb emelkedjék a ranglétrán, busman nyelvjárással is színesíti mondanivalóját. A tanulók felszerelése csupán egy napló és egy toll. A tanár idegesen, félve megy be a terembe, de nem azért szorong, mert a tanítványai neveletlenek, erről szó sincs. Szigorú kisangyalok várják, akiknek elő kell adnia az aznapi anyagot, más szóval le kell felelnie, amit a padokban ülők értékelnek, és a naplóba beírják a megérdemelt osztályzatot. Amelyik tanár megbukik, az vagy lefizeti csokival őket, vagy szétosztja közöttük a saját szünidejét. Így a karácsony néha öt hónapig tart. Az szintén figyelemre méltó, hogy itt néhány tantárgyat rögtön gyakorlatban sajátítanak el. Kémia felrobbantja az iskolaépületet. Amíg a kisebbek a tüzet oltják, addig a nagyobbak a matematika és fizika keretén belül kiszámítják, hogyan építsék újjá szeretett iskolájukat. Az építkezést a műszaki oktatáshoz sorolják.

Nemrég, a legutóbbi robbanás után a zseni diákok Einstein elméletével viszont arra jutottak, hogy nem szükséges felépíteni az iskolát, tehát ezen-túl egy évben háromszor lesz négy hónapig tartó szünet.

Lázár Anna, 8. osztály, J. J. Zmaj iskola, Magyarakanizsa

Haragban a világgal

Sok fiatal haragban van a világgal. Számomra ez egy érdekes téma, mivel szerintem én nem vagyok ilyen. Van olyan, hogy nem jutunk anyával közös nevezőre, de ezzel szerintem mindenki így van.

Vannak olyan fiatalok, akiknél sokkal komolyabb gondok vannak, mint nálam. Akik elszöknek otthonról, cigiznek, és nem tanulnak. Mi anyuval általában azon szoktunk összeveszni, hogy megmondom a véleményem. Szerinte ezt nem kellene csinálnom, de szerintem ha ő is elmondja a véleményét bizonyos dolgokról, akkor én is. Ha éppen nem ezen vitázunk, akkor azon, hogy mennyit tanulok. Szerintem ezzel sincs gond. Van egy-két tantárgy, amiből rosszul állok, de azt még ki tudom javítani. Van olyan, hogy az sem tetszik neki, ha négyest kapok. Szerintem a négyes elég jó jegy ahhoz képest, hogy vannak olyan gyerekek, akik egyeseket hordanak haza napról napra. Van még pár dolog, amin vitázni szoktunk, például az, hogy hogy állok hozzá a dolgokhoz. Például amikor azt mondja, hogy porszívózzak össze a szobámban, vagy rakjak rendet, olyankor néha visszaszólok neki, de a végén mindig megcsinálom, amit kér, és szerintem ez a lényeg. Csak az a baj, hogy ő ezt nem így gondolja. Szerinte nem kellene így viselkednem, hanem szó nélkül meg kellene csinálnom, amit mond, de ez nekem nem megy, és ezért sokat veszekszünk. Szerintem ezek nem olyan nagy viták, és ilyenek mindenhol vannak. Amikor valami rosszat csinállok, akkor van olyan, hogy elkezd kiabálni, és ilyenkor mindig ezt mondom neki:

– Jó, de ne kiabálj!

Van olyan, hogy erre még jobban kiakad, de van, hogy nem szól semmit.

Szóval, szerintem én nem vagyok haragban a világgal, legalábbis nem annyira, mint mások.

Nagy Kitti, 8. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

Levél János vitéznek

Kedves János vitéz!

Nekem nagyon tetszett a történeted. Igazán elragadó volt. A történet eleje, a háborúzás és a szörnyűségek nem nyerték el a tetszésemet. A könyv többi része viszont nagyon szórakoztatóra sikerült. Nagyon tetszettek az óriások a nagyságuk és az erejük miatt. Az óriások királyával való harc nagyon izgatottá tett, és reménykedtem a győzelemben. Úgy éreztem, hogy a boszorkányok megérdemelték sorsukat a gonoszságuk miatt. Az Óperenciás-tengeren való átkelés egy óriás vállán az egyik kedvenc részem volt. Nagyon izgalmas volt számomra a küzdelem, hogy bejuss Tündérországba, de végül kedvenc részem az volt, hogy visszakaptam Iluskát.

Nagyon örülök a boldog befejezésnek, és remélem, hogy hallok még rólad.

Csantavér, 2018. november 29.

Üdvözlettel: Fircik (K) Viktor

Fircik (K) Viktor, 5. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Karácsonyi alkotások a bácsfeketehegyi Nikola Đurković iskolában

Az iskolában

Az én iskolámat Jovan Jovanović Zmaj Általános Iskolának hívják.

Az iskolában a kedvenc napom a csütörtök. Ilyenkor van a legtöbb óránk. Ez a nap azért a kedvenc napom, mert ekkor van a torna, amit nagyon szeretek. Tornaórán én vagyok az első a sorban, mivel az osztályban én vagyok a legmagasabb. Az osztályban legjobban a Ködmön Dániel nevű osztálytársammal szeretek beszélgetni. Általában vicceket mesélünk egymásnak.

Sok olyan dolog van, ami mindkettőnket érdekel. A nagyszünetben sokat futok és játszok. Néha az iskola unalmas, de vannak izgalmas órák is. A legizgalmasabb óra a természet és társadalom óra. Ezen az órán sok érdekes dolgot tanulunk meg. Nem szeretem a magyarórát, azért, mert nekem a magyaróra mindig unalmas, mivel csak a könyvben szoktunk dolgozni. A magyar könyvben pedig sok nehéz feladat szokott lenni. Minden évben egyszer elmegyünk egy csoportos kirándulásra. Nekem legjobban az tetszett, amikor a Káta-tanyán voltunk. Ott már többször jártunk.

Néha az iskola unalmas, de én akkor is nagyon szeretem.

Varga Polyák Ákos, 4. osztály, J. J. Zmaj iskola, Szabadka

A legfontosabb az életben az, hogy mindig önmagunk legyünk

Ne húzzunk fel semmilyen álcát csak azért, hogy másoknak megfeleljünk. Mindig adjuk saját magunkat. És aki szeret, az úgy szeret minket, ahogy vagyunk, és nem akar soha megváltoztatni. Ha van egy barátunk, aki meg szeretne minket változtatni, akkor az valójában nem is a barátunk, mert egy barát úgy szeret minket, ahogy vagyunk, elfogad minket, és nem akar megváltoztatni. Valójában csak akkor tudunk boldogok lenni, ha önmagunkat adjuk. Ha kitűnünk a sorból, az nem baj, sőt inkább jó. Mert nem vagyunk ugyanolyanok, mint mindenki más. Mindenki különleges valamiben, mert mindenki kapott az élettől egy olyan képességet, amit csak ő tud. Sokan sajnos mindig hasonlítani akarnak másokhoz, azért, hogy akkor jobbak lehetnek, viszont ez nem így van. Ne akarjunk másoknak megfelelni sosem, mert mindenki úgy jó, ahogy van. És nem kell, hogy változtasson mások kedvéért. Ha pedig változtatni akarunk, akkor csakis magunk miatt tegyük, ne pedig mások miatt. Ha jók vagyunk valamiben, azt sose szégyelljük, és sose takargassuk mások előtt. Inkább mutassuk meg, hogy mit tudunk.

Surányi Antónia, 7. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

**Szepesi Vivien,
4. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér**

Egy különleges nap

Sok különleges nap volt az életemben, de ez az egy kitűnik a többi közül.

Reggel anya korán keltett, hogy készüljek, néztek át mindent, hogy be van-e pakolva, és indulunk a tengerre. Megreggeliztünk, jött a neném, hogy elvigyen minket Újvidékre, a buszállomásra. Másfél órai várakozás után elindultunk a busszal Montenegroba. Elég sokat utaztunk, tizenkét órát. Aludni nem nagyon bírtam, lekötött az olvasás, a nézelődés. Amikor a hegyekhez értünk, nehezen vettem a levegőt, és a fülem is bedugult. Összesen kétszer álltunk meg útközben. Amikor már csak egy órára voltunk a végállomástól, megpillantottam a tengert. Ahhoz fogható érzést még soha nem éreztem.

Megérkeztünk, ahogy leszálltam a buszról, beszippantottam a friss levegőt, és elengedtem magam. Nemsokára a sofőr is megérkezett, hogy elvigyen minket az apartmanba. Az utak össze-vissza kanyarogtak. A szálláshelyünkön egy néni fogadott minket, körbevezetett a lakásban, és megmutatta a környéket. Kipakoltunk, elrendezkedtünk, ettünk, és mehetünk is le fürdeni. Nehezen, de letaláltunk, és mentünk a vízbe. Ahogy a vízbe léptem, bizsergető érzés fogott el. Sokat úsztam, közben pedig élveztem a sósvíz ízét és illatát.

Estefelé értünk vissza a lakásba. Megvacsoráztunk, filmeztünk és lefeküdtünk.

**Liptai Kovács Mariann, 6. osztály,
Kókai Imre iskola, Temerin**

Nagyot füllentettem, de tetten értek

Azt mondják a felnőttek, nem szép füllenteni, de van, amikor bizony akaratlanul is füllentünk! Füllentettem már én is.

Anyukám mesélte, hogy amikor kicsi voltam, egészen pontosan 2,5 éves lehettem, jól átejtettem őket. Reggel szokás szerint felkeltett anyukám bennünket. Kinek a suliba, kinek az oviba, kinek a bölcsibe kellett mennie.

– Csillagaim, ébresztő! Suli, ovi, bölcsi! – keltett mindannyiunkat anyu.

– Mosdás, fésülködés, fogmosás! Lányok, siessetek egy kicsit, nehogy elkéssünk! – sürgetett bennünket.

– Hol a fésű? – kérdezte Evelin.

– A helyén, csak meg kell nézni! – válaszolta anyu.

– Viki nem bír felkelni, mert azt mondja, fáj nagyon a lába! – mondta ijedten Vivien.

– Ugyan már! Nincs neki semmi baja, csak színészkedik, nem akar menni bölcsibe! – mondta Evelin pökhendien.

– Fáj a lábam, bibis! – nyafogtam az ágyból.

– Vivikém, angyalom, próbálj felkelni, hadd lássam mennyire tudsz lábra állni! – aggódva mondta anyu.

– Neem, neem! – sirtam keservesen.

– Nagyon fáj! – csak úgy zokogtam.

– Nincs más megoldás, itthon maradsz velem! – mondta anyu beletörődve.

– Egyet alszol, és délután viszlek az orvoshoz! Lehet, hogy injekciót is kell, hogy kapjál! – mondta szomorúan.

Elmentek a lányok a suliba, én otthon maradtam anyukámmal. Elszunnyadtam, majd arra ébredtem, hogy szomjas vagyok. Felpattantam, és kiszaladtam a konyhába vizet inni.

– Viktória! – kiáltotta anyu, ahogy belépett.

– Hát így fáj a te lábad? – mosolyodott el és csóválta a fejét anyu.

– Nem akarok menni bölcsibe! – nyöszörögtem megszeppenve. Igen, már ilyen kicsin is füllentettem. Most már anyu gyanakvóbb, mint régen.

**Bleszics Viktória, 4. osztály,
Đuro Salaj iskola, Szabadka**

CSILLAGÁSZAT

A Hold túloldalán landoltak a kínaiak

A történelemben először szállt le űrszonda a Hold sötét oldalán. A kínai holdistennő nevét viselő Csang'o-4 a Hold **Kármán Tódorrról** elnevezett kráterében landolt január első napjaiban. Küldetése sokrétű: alacsony frekvenciájú rádiócsillagászati megfigyeléseket végez majd, vizsgálja a Hold felszíni formáit, ásványi összetételét, a neutronsugárzás mértékét és biológiai kísérleteket is végez, közölte a Kínai Nemzeti Űrügynökség.

Jóllehet az elmúlt években jó néhány Hold-missziót hajtottak végre, ezek többsége nem érintette a felszínt. Ember utoljára 1972-ben szállt le a Holdon, az Apolló 17 fedélzetén.

A Csang'o-4 már továbbította is az első képeket a Földre. Miután a közvetlen kommunikáció lehetetlen, az összes adatot és fotót egy műhold közvetítésével továbbítják. A mostani küldetés a Kármán-kráter feltérképezése – erről úgy gondolják, hogy egy réges-régi, hatalmas becsapódás hozhatta létre. Átmérője 2500, mélysége pedig 13 kilométer – ez az egyik legnagyobb kráter a Naprendszerünkben és kétségkívül a legmélyebb és legrégebb medence a Holdon. Ilyenkor szörnyű hideg van a Hold túlsó oldalán: -173 fok a hőmérséklet.

A Szaturnusz gyűrűi fiatalabbak lehetnek a dinoszauruszoknál?

A szakértők a Cassini és a Voyager űrszondák adatait elemezve arra jutottak, hogy a Szaturnusz gyűrűrendszere 100 millió éven belül eltűnhet. A kutatók már évtizedek óta tudják, hogy a Szaturnusz gyűrűit alkotó anyag folyamatosan hullik a gázóriás felé, sőt megállapították azt is, hogy a folyamat meglepően „gyors”: már 100 millió év múlva eltűnhetnek a gyűrűk.

A csillagászok szerint a gyűrűrendszer 100 millió évnél is fiatalabb lehet, és két jeges hold összeütközésével alakulhatott ki. Más szóval: az égitest gyűrűi fiatalabbak a dinoszauruszoknál. „Szerencsések vagyunk, hogy láthatjuk a Szaturnusz gyűrűrendszerét, amely éppen életciklusa közepén jár” – mondta az egyik kutató. Magyarán az hozza a hír, ez azt is jelentheti, hogy lemaradtunk a Jupiter, az Uránusz és a Neptunusz hatalmas gyűrűrendszerének megcsodálásáról. Ezen égitestekhez napjainkban csak vékony gyűrűk tartoznak.

A gyűrűrendszer 100 millió éven belül eltűnhet

VIDEÓJÁTÉK

A tavalyi év legjei

AZ ÉV JÁTÉKA

Az év játéka címért gyakorlatilag csak konzolekkluzívok küzdöttek, nagy meglepetést nem okozott a szavazás, még mindig a nyílt világ a menő.

1. Red Dead Redemption 2 (37%)
2. God of War (33%)
3. Marvel's Spider Man (9%)

A LEGJOBB PC-JÁTÉK

Bár sokaknak nem fért a fejébe, hogy itt a multiplatform címeket kizártuk, a fagyos hangulatú Frostpunk magasan verte a mezőnyt.

1. Frostpunk (37%)
2. Pillars of Eternity 2: Deadfire (26%)
3. Total War Saga: Thrones of Britannia (12%)

A LEGJOBB KONZOL-JÁTÉK

Hiába lett az év játéka a Red Dead Redemption 2, érdekes módon a konzolekkluzívok között már nem tudta megverni a God of War-t.

1. God of War (36%)
2. Red Dead Redemption 2 (32%)
3. Detroit: Become Human (15%)

A LEGJOBB FPS

Meglepetésre akcióban az idei Far Cry jobban tetszett nektek, mint a Battlefield 5, és bizony elég tisztas fölényrel nyert a Ubisoft játéka.

1. Far Cry 5 (42%)
2. Battlefield 5 (35%)
3. Call of Duty: Black Ops 4 (13%)

A LEGJOBB STRATÉGIA

A Frostpunk elhappolta a legjobb stratégiának kijáró címet is, de az Age of Empires ennyi év után is komolyan odatette magát.

1. Frostpunk (39%)
2. Age of Empires: Definitive Edition (32%)
3. Jurassic World: Evolution (15%)

A LEGJOBB AKCIÓ-KALANDJÁTÉK

Az Assassin's Creed: Odyssey letarolta ellenfeleit, és bár lassan

szerepjátékká érik, még maradt az akció-kaland kategóriában, sokak bánatára.

1. Assassin's Creed: Odyssey (58.7%)
2. Hitman 2 (14%)
3. Life is Strange 2 (11%)

A LEGJOBB SPORTJÁTÉK

Még mindig a futball a nyerő, olyanira, hogy a dobogó felső két fokát is focis játék foglalja el, de a FIFA trónját nem fenyegeti senki.

1. FIFA 19 (56%)
2. PES 2019 (13%)
3. NBA 2K19 (12%)

A LEGJOBB VERSENYJÁTÉK

A Forza Horizon 4 vihette haza kategóriájának első helyét, megdöbbentő fölényrel utasított maga mögé mindenki mást.

1. Forza Horizon 4 (75%)
2. The Crew 2 (13%)
3. Wreckfest (7%)

A LEGSZEBB GRAFIKA

A God of War a legjobb konzoljáték első helyezése után, és komoly küzdelemben az év játéka díjért még besöpörte a legszebb grafikáért járó díjat is.

1. God of War (32%)
2. Battlefield 5 (21%)
3. Detroit: Become Human (20%)

A LEGNAGYOBB CSALÓDÁS

A legfrissebb seb a legfájdalmasabb, ezt mutatja a Fallout 76, bocs, trollserg, ez így nem lesz évjátéka... :)

1. Fallout 76 (72%)
2. We Happy Few (13%)
3. Agony (10%)

(A PCGURU nyomán)

Az év hala a vörösszárnyú keszeg

Nagyon sokan kedvelik az internetes szavazást, népszerűségének köszönhető az év állatainak a megválasztása is. A szavazás jóvoltából ráirányul a figyelem a sok esetben végszélybe sodort állatokra, így talán nagyobb védelmet is kapnak.

Az elmúlt évek legszorosabb versenye zárult szilveszter éjjel a 2019. év hala közönségsvavazáson, melynek győztese a vörösszárnyú keszeg lett. A voksolás a korábbiaknál lényegesen nagyobb érdeklődés mellett zajlott, ám, mint kiderült, ebben csalók is közrejátsoztak. Akadt ugyanis, aki annyira a sebes pisztrángot akarta az élen látni, hogy informatikai trükközéssel megsokszorozta a szavazatait, de a szándékát meghíúsították. Három hal közül lehetett választani. A már említett vörösszárnyú keszeg és sebes pisztráng mellett a szivárványos ökle volt játékban.

A győztes vörösszárnyú keszeg egyébként a sekély, növényzetben gazdag állóvizek lakója, kedveli a lassú vízfolyásokat, lápokot, mocsarakat, holtmedreket. A hegyi patakok és a kifejezetten gyors folyószakaszok kivételével szinte mindenütt megtalálható. Táplálékát fonalas algák, fiatal növényi hajtások, magvak alkotják, felismerni fölfelé nyíló szájáról, valamint vöröses úszóiról lehet. (ng.hu)

Az év rovara a havasi cincér

Ugyancsak internetes szavazás végeredményeként a havasi cincér lett 2019. év rovara. Három rovarfaj közül lehetett választani. A Magyar Rovartani Társaság javaslatára a kis Apolló-lepke, a magyar tarsza és a havasi cincér közül választhattak a szavazók.

Egy biztos, aki már látott havasi cincért, aligha téveszti össze más hazai bogárfajjal. A kifejlett

Havasi cincér kidólt bükktörzson

bogár (az imágó) testhossza 2–4 cm. Élettartamuk néha csupán 10 nap, de három hétnél biztosan nem több.

A kedvezőtlen időjárás, a betegségek gyérítik a havasi cincért, bár ezek a – részben természetes – tényezők biztosan nem vezetnek a faj kipusztulásához. A havasi cincér védelmét elsősorban az élőhelyének védelme, a sérült fák, kidólt törzsek megőrzése jelenti. Különösen fontos az erdőszéli vagy más helyen szabadon álló, napsütötte fatörzseket óvni, mert ezek több évig kiszolgálják a lárvák fejlődését.

Hol terjedt el Európában a cincér?

A sajmeggy lett az év fája

Magyarországon az év fáját is internetes úton választják meg. A megtisztelő címet 2019-ben a sajmeggy viseli. Törökmeggynek is nevezik. Fájából régen pipaszárat készítettek. Termése ehető, kellemes ízű, fűszerként is használják, sőt a madarak is kedvelik.

Alacsony (kb. 10 m) fa vagy cserje. Sötétbarna kérge érdes, repedezett. Levelei kerekdedek vagy oválisak, fűrészes szélűek,

A sajmeggy virágzása

aprók, 3–5 cm-esek. Csúcsuk kihegyesedő, felületük fényes, fonákjukon szőrösek. A virágai kicsik, fél cm átmérőjűek, fehérek, öttagúak, illatosak. A termése borsszem nagyságú, fényes, fekete csonthéjas termés, mely ehető. Száraz, meleg tölgyesek, tisztások, útszélek faja.

Termőre fordult sajmeggy

Csodaszép az év vadvirága

Az év vadvirága program keretében Magyarországon minden évben egy vadon előforduló növény kerül a figyelem középpontjába. Az internetes szavazást évek óta a Magyar Természettudományi Múzeum koordinálja. 2016-ban a mocsári kockásliliom, 2017-ben pedig a hóvirág nyerte el az elismerő címet. A program célja a növényfajok széles közönséggel való megismertetése.

Az év vadvirága 2019 címért három szép és figyelemre érdemes faj versenyzett: a macskahere, a magyar zergevirág és a tündérfátyol. A beérkezett szavazatok alapján az év vadvirága 2019-ben a magyar zergevirág (*Doronicum hungaricum*) lett, mely a szavazatok 47%-át szerezte meg.

A zergevirág száraz, nyílt tölgyesek, erdőszegélyek növénye, Magyarországon leginkább talán a Vértesben, valamint a Mátrában és a Bükkben fordul elő. Európában is csak kis területre korlátozódik: a Kárpát-medencén kívül a Balkán-félsziget keleti felén található meg elsősorban Észak-Görögországig.

Magyar zergevirág

Állok fenn a hegyen. Csend van és fehérség, csak a szívem dobogását hallom a halántékomon. Lent, ahol a fenyvesek zöldellnek és a sziklák feketednek, igen, ott lent, a nehéz terep mögött van a céloom, ahová le kell suhannom.

Menedékesen lefelé fordulok. A sídeszkákat egymás mellé fektettem, hadd legyen elegáns az utam. Aki valamikor utánam jön, lássa, hogy nem egy kontár, hanem egy képzett tudós utazott itt lefelé. Aj, anyuskám, mi lesz itt!

Gyönyörű lesz.

A két karikás bottal eltaszítom magamat. Csúszom lefelé. A két botot felkapom a levegőbe, hogy meg ne akasszanak utamban. A hó halkán, vékonyan nyikorog a sí talpa alatt, már gyorsan haladok, a testem súlytalanabb, mint szeretném, a derekamnak az az érzése, hogy egypár centiméterrel hátrább van, mint a két lábam. S a mellem még hátrább. Mi az, kérem, ez az iram mindig gyorsabb lesz? Fékezni kellene. Hogy is mondták a mestereim?

– Sarkot szét, csúcsot össze!

Röpültömbben megpróbálom a két deszkát hátul szétfeszíteni. Ejnye, mért nem megy? Mért nem akarja ez a sí azt csinálni, amit én akarok? Hiszen jót akarok! Senkinek se lenne kára belőle. Csak a sebesség csökkenne egy kevéssel. Pardon, hiszen így nem tudok lélegzetet venni. Hap, hap, nem elég nagy a szám, nem megy elég levegő bele. És a lábak vékonyak ehhez a nagy sebességhez! Fékezni kell, okvetlenül fékezni kell, mert különben itt nevezetes bajok lesznek.

– Sarkat össze! Csúcsot szét!

A lábszár, mintha ólomból volna, súlyosan fekszik a sítalpon, de nem tudja fordítani, a hó felporzik a sí orránál, de az iram most még iramabb, mint az előbb. A sapkám lesodródik. Fel kellene venni. Ó, hol van már a sapkám! Egy kilométer távolság lehet köztem és közte. Isten ments, hogy hátranézzek: akkor biztosan felborulnék, ezzel az expresszvonati sebességgel csak töredékek maradnának belőlem. Repülök. Repülök. A sebesség, mint a szél, amit rohantommal magam ellen szegek, hátradönt, eltörlik a derekam. Kicsit kurtábbra fogom magamat, guggolásfélét próbálok. De ki látott már guggoló expresszvonatot?

Itt egy kis borókabokor előttem száz méterre. Ki kellene kerülni. Van elég időm. Ah, már nincs időm. Már rámentem, keresztüliszeltem, hagyta magát, de nem fékezett meg a kis gonosz. Jobban tette volna. Most még legalább három kilométer lejtőm van. Csak nem igaz, hogy ez a gyorsaság még fokozódhatik?

De igaz.

Szédülök.

Kilépek, lemondok, abbahagyom! De hogyan kellene? Ezek az ördög paripái, ezek a nyavalyás síkos deszkák nem engedik, ezek elhatározták, hogy legyőzik a berlin-zossenai villámvonatot, mellyel a németek a háború előtt kísérleteztek, s amely már kétszázötzöt kilométeres gyorsaságot ért el óránként. Értsd meg, sítalp, hogy én nem akarok rekordot! Állj meg! Megállj!

Repülök.

Hóbuckákon átugrik a sí, s mert én is rajta vagyok: zökkenek, zöttyenek, de nincs erőm megrémülni, nincs időm kétségbeesni, itt az erdő, mindjárt benne leszek, ezzel a tébolyodott sebességgel le

Gábor Andor

Téli sport

Kézikönyv kezdőknek

fogom fűrészelni az erdőt, vagy az erdő engem, fát fogok kiszaggatni, hamuvá fogok mállani.

Benn vagyok. Tülevelű ágak az arcomba csapnak, az arcomba szúrnak, lekarmolják a fületem. Fogjatok meg, ágak, fogjatok meg! A fák úgy siklanak mellett, mintha egy megőrült kulisszát húznának el szemem előtt, s még egyiknek se vágdtam neki, még eltörlik, hogy itt viharozzak.

Ott! Ott! Egy gyökér, keresztbe! Az kivégez. Ki!

A sí már bele is akadt. Az egyik. A másik röplene előre. De én már nem röpülök. A két láb széjjelfut. Az ember zuhan. A fej elől, a többi összevissza, kit merre visz a centrifugális erő. A centrum én vagyok, engem fugalnak a végtagok.

Egy fatörzs mellett el, egy szikla jön, az alá be!

Átütök egy másfél méteres hórétéget. Né! – milyen könnyen beszakad. Most már értem a negyvenkettést. Az akkora, mint én vagyok, és az hullik ilyen gyorsasággal. Vajon fel fogok-e robbanni?

Nem, csak odavágtam, másfél méterrel a hó alatt, a szikla aljához. Végem.

Vége.

Mégse. A szikla mohos, síelő katonák egy óra múlva kiszednek a mohából, és elasztikus gumi-pólyába tesznek.

Ó, a téli sport! Hogy megifjított: gyermek lettem, pólyában vagyok.

Béres Kata illusztrációja

Karinthy Frigyes gyerekkori naplója

(Részletek)

Mértani jegyzetek

Biz ez csak a NAPLOM 1898, és 1899 és nem mértani jegyzetek az csak azért van, hogy ezt ne olvassák el

Ha lesz feleségem ezek közül melyikhez fog leginkább hasonlítani?

A számát írd ide te nagy Fritz:

1898. December 1 én! 1898.

Jövő holnapba már úgy fogom írni: 1899!!!! Január 1 én. Addig sok fog történni... Mikulás Karácsony és a mi fő! - bizonyítvány. Nem sok reményem van hozzá.

December 6 án Kedde.

A vén Mícsi naplója olyan guszti, Szentendrén is megfordult és sokkal szabadabban is ír bele a mit gondol engem meg szorongat valami hogy megfogják elolvassák. Tűrhetetlen állapot... Eh! Keresek naplom számára egy jó helyet és úgy írok a hogy akarok; még ma este!

A Mikulás (alighanem Mari személyében) megjött éjjel hozott párszem snasz czukrot amolyan otthonit. Józsi roppant örült neki, én is úgy tettem. Semmi kedvem sincs a karácsonynak se örülök mert daczim lesz? Haja ha! Nem is jó arról beszélni. Pedig Misz henczeg hogy tiszta „kitűnő” (de snasz mennyivel jobb a mi „jeles” ünk!) lesz (?) Phiha!

1899 január 1 én
Boldog újévet kívánok. Agyó!
A búrok győztek ül! Deczember 29.

A jövő század, habár a rendes 10 edes számítás szerint csak 1901 ben venné kezdetét, a pápa kívánsága szerint most 1900 Január 1 jén lép az emberiség elé.

Most még:
1899. Deczember 31.
De egy negyed óra múlva már 1900 Január egy, XX. század. Hát biz criticus óra ez; a mikor a XIX századból a másikba megyünk át.

Karinthy tanulóéveiben...

Most még századvégiek vagyunk; nemsokára századeleiek leszünk. Ugyám. No ez a századvég ép nem a legjobb volt. Papa alszik már - egy századot alszik keresztül. Elza Eta Cerlin néninél murin vannak. Gizi naplót ír. Juj de különös most pár perc választ el egy másik századtól. Kitudja mit hoz a jövőndő mi lesz a XX ik századról a történelemben.

Várom várom ... 12 percz múlva itt lesz a nagy idő. Hej haj sellyem az élet. Ha a XX ik századba iskolába megyek; egy szép rajzot adhatok az öregnek. Múlt évbe ilyenkor épen naplót írtam; de akkor az ebédlőbe most a kis szobába. Hopp hopp hopp. A benti óra 12 ütését várom mely a nagy fordulót jelenti.

1900. Január 4. Csütörtök. 1900.
Sevus napló a XX. ik században! Na hogy mint érzed magad? Tán kissé meleged van; az könnyen meglehet mert miután a szobába koromsötétség van, ideültem vé-

...és felnőttként

led a földre a pattogó kályha mellé a mely genügend világot terjeszt. Most írtam meg a számtant - correctül.

Na de térjünk az igazi tárgyra. Tegnap voltunk először iskolába. Unalmas volt nagyon. Reif kamati-zált stb.

Ma ujj rajzot késziténk phisicában majd elaludtam. Történelem

előtt a fiúk már figyelmeztettek hogy majd a Kőrösy mi hogy fog engem szekirozni. Ugy? gondolám, majd meglátjuk.

Fél tízig féken tartotta becses nyelvét a t. tanár úr. Akkor egyszerre azt mondja: Karinthy! Feláltam. Jöjjön ki. Kimentem. Halgasson ide. Oda halgattam. Volt e már Aquinqumban? Voltam. - Mikor? - Régen. - Adja nekem elő mit látott Aquinqumban? - Már nem emlékszem rá, régen volt. - No gondolja én vagyok a bátya, egy évvel idősebb mint maga; maga most hazajön Aquinqumból és elmeséli nekem. Haljuk. De biz én csak halgattam. Jöjjön közelebb - monda. És most Karinthy ne hazudjon. - Nem szoktam hazudni. - Jól van. Hát mondja meg nekem hogy hány hatost kapott akkor a mamájától? Egy felet se. - Hát hány pohár sört ivott meg akkor? - Egy negyedett se. - Hát akkor józan volt. Nem csinált jegyzeteket vagy catalogust? - Azt sem tudtam akkor mi az a katalógus. - Hát most tudja? - Igen.

Szavak, amelyeket nem biztos, hogy ismersz:

snasz, snassz: szűkmarkú vagy szegényes, elhanyagolt

búrok: búrok, dél-afrikai holland és flamand telepeselek, akik ekkor Angliával álltak háborúban

muri: mulatság, buli

genügend: elég

szekiroz: bosszant, zaklat

Aquinqum: egy római település és katonai tábor volt Budapest területén

Nagy író – kiskori napló

Amit most olvastál, az a híres, ugyanakkor manapság kevésbé olvasott író, Karinth Frigyes gyerekkori naplója. Az akkor 11-12 éves író helyesírása mai szemmel leginkább rendhagyónak nevezhető. És bár akkoriban más volt a helyesírás szabályzat, találhatsz a korra jellemző sajátosságokat is, mint a c (cz) és a k hangok jelölései (c-k). Látszik, hogy Karinth ugyanúgy küzdött a hosszú mássalhangzókkal (halgat) vagy a tárgy ragjával (negyedett), akárcsak te. Arról nem is beszélve, hogy milyen sok idegen (elsősorban német, de francia és latin) szót használ. Egészen remek hibajegyzéket lehetne összeállítani belőle...

De miért a napló? Szeretjük a valóságshow-kat, imádjuk belesni az életetekbe, az érdekes, híres emberekébe különösen. Erre (is) jó a napló. Vannak szemérmes, rejtőzködő és vannak magamutogató írók. Naplót viszont nagyon sokan vezettek. Mennyire írónak ezek az olvasóknak,

a közönségnek? A napló hagyományosan intim, saját használatra készülő szöveg. Ugyanakkor pont az írói nagyságok ne lennének tisztában azzal, hogy haláluk után minden hozzájuk köthető dokumentum felértékelődik? Ilyen tudatosságot persze nem láthatunk egy gyerekkori naplóban. Karinthy említi is, hogy tart attól: a napló illetéktelen kezekbe kerül. Önéletrajzi műfajként (Karinthy mellett híres Anne Frank naplója is) személyes, fikciós, tehát szépirodalmi formaként (pl. Adrian Mole titkos naplója) viszont írói eszköz a napló. Ezt a kettőt érdemes egymástól elkülöníteni. Naplót te is írhat, fiktív és ön-naplót is, de abban mindkettő segítségére lehet, hogy gyakorold az írást, az elbeszélést, és olyan dolgokat is kimondhass, amelyek másként lehet, hogy bennragadnának.

Herédi Károly

Volt egyszer egy Pannon-tenger

Sokan el sem tudják képzelni, hogy ezen a hatalmas síkságon, ahol mi élünk, egykor nagy kiterjedésű tenger hullámai fodrozta. Pedig igaz. Pannon-tengernek hívták, és nagyjából a mai Kárpát-medence területét töltötte ki. Persze nagyon régen. Legalább tízmillió éve, ezt az időszakot miocén vagy pliocén korszaknak hívjuk. Egykori meglétét hatalmas üledékréteg bizonyítja, ami néhol 1-2 km vastagságú. A Pannon-tenger mintegy 9 millió éven át létezett. Legnagyobb kiterjedése idején a Bécsi-medencétől a mai Szerbia déli részéig terjedt. Eleinte összeköttetésben állt a

A Pannon-tenger a miocén idején a jelenlegi határokkal

mai Bajorország (Németország délkéleti része) helyén hullámzó tengerrel, valamint az Égei-tenger és az Adriai-tenger elődjével. A Bakony, a Mecsek, a Tarcal-hegy (Fruška gora) és más hegységek szigetként emelkedtek ki belőle. A világtengerektől való elszigetelődése nyomán fokozatosan édesvízűvé vált, és óriási tó, majd kisebb tavakból álló tóvidék formáját öltötte. A mai Vaskapu-szoroson (Đerdap) át talált utat magának, és lassan átadta a helyét a mai vízrajzunk ősfolyóinak.

Pannon-tenger Múzeum Miskolcon

Egy Miskolc környéki, bükkábrányi lignitbánya területén 2007 júliusában mintegy 65 méteres mélységben csodálatos leletre bukkantak. Napvilágra került a földtani és ősnövénytan kutatások történetének egyik legszebb leletgyűjtése, egy körülbelül 7 millió éves mocsárciprus-erdő részlete. A felfedezés világviszonylatban is példa nélkülinek nevezhető, hiszen a feltárt 16 fatörzs mindegyikét álló helyzetben őrizte meg számunkra az őket betemető homok. A fák anyaga nem kövesedett meg, sejszerkezetük a ma élő fákhhoz képest alig alakult át. Ennek a leletnek köszönhetően a miskolci Herman Ottó Múzeumban öt évvel később kialakították a Pannon-tenger Múzeumot, ahol betekintést nyerünk, hogyan is nézhetett ki a Kárpát-medence egykoron.

Sósból édesvízű lett

A Pannon-tenger mintegy 9 millió éven át létezett. Legnagyobb kiterjedése idején a Bécsi-medencétől a mai Szerbia déli részéig terjedt. A világtengerekről való teljes lefűződése után fokozatosan édesvízűvé vált, és óriási tó, majd kisebb tavakból álló tóvidék formáját öltötte. Utolsó maradványai a térszín emelkedése és a folyók feltöltése miatt a pleisztocén derekán, mintegy 600 000 éve tűntek el a Kárpát-medencéből.

Kulturális fővárosok Európában

Újvidéken nagy a készülődés 2021-re, amikor a város a kontinens kulturális fővárosa lesz. Talán hallottatok már róla, hogy 2010-ben Pécs is betöltötte ezt a tisztséget, amikor is nagyon sok rendezvénynek adott otthont, ám évről-évre más várost vagy városokat választanak meg erre a különös tisztségre.

Idén, 2019-ben az olaszországi **Matera** és a bulgáriai **Plovdiv** lesz Európa kulturális fővárosa. Két különleges város, melyekről bizonyára alig hallottatok valamit.

A dél-olaszországi Matera barlanglakásaitól különleges. A város történelmi nevezetessége a Sassi di Matera, vagyis az a barlanglakásokból álló negyed, mely 1993 óta a világörökség része. Az 1950-es években Olaszország nyomor-negyedei közé tartozott, mígnem az 1980-as években a kormány a megmentését tűzte ki céljául.

A második világháború után Carlo Levi hívta fel a figyelmet a városa a Krisztus megállt Ebolinál című könyvével. Ebben említést

tesz arról, hogy Matera lakosságának közel 70%-a barlanglakásokban él a háziállatokkal együtt, ivóvíz és csatornák nélkül.

A materai sassik területén a következő épületek állnak:

Matera

60 barlangtemplom, 20 épített templom, 3012 lakás, ezekből 665 olyan barlanglakás, melynek bejárata az utca szintje alatt van, 1672 olyan barlanglakás, melynek bejárata az utca szintjén van, 362 már meglévő lakásra épült

barlanglakás, 307 egyemeletes ház, 8 kétemeletes ház, 1645 kezdetleges barlanglakás.

Plovdiv Bulgária második legnagyobb városa, a Marica folyó két partján terül el. Plovdiv által első alkalommal lesz bolgár vá-

Plovdiv

ros kulturális főváros a kontinensen. Érdekes, hogy régi magyar neve is van a városkának: Filippopolis vagy Filipápolis volt. Plovdiv Észak-Trákia kulturális, kereskedelmi és közlekedési központja is.

Lapszámunk megjelenések napján, január 17-én épp százöt éve (1914. január 17.), hogy vízre bocsátották a legnagyobb magyar gyártású csatahajót, a Szent Istvánt.

Az esemény már csak azért is érdekes, mert Magyarország mindig távol esett a tengerektől, így hajói, és főleg csatahajói nemigen voltak. Az I. világháború kicsit változtatott ezen a helyzeten, de a Szent István sorsa minden elvárásnál gyorsabban megpecsételődőtt. Hogy mi történt valójában?

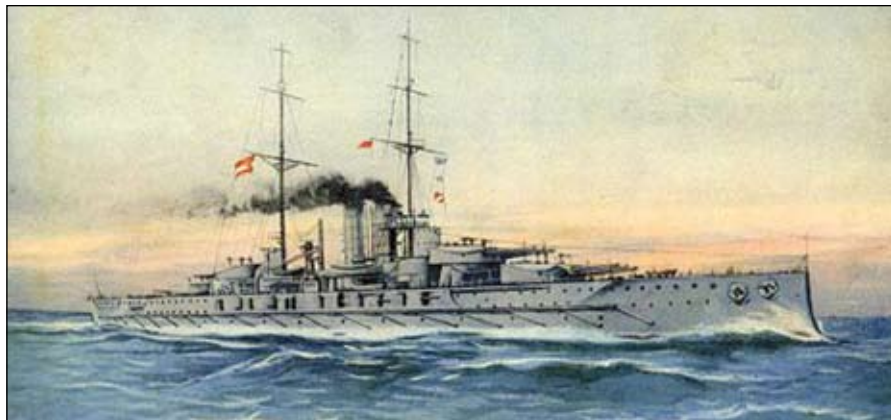
A Szent Istvánról harminchét tárgy került épségben a felszínre, közöttük ez a csodás lámpatest és a hajó felirata

Az SMS Szent István az Osztrák–Magyar Monarchia haditengerészetének Tegetthoff-osztályú csatahajója volt, amelyet Szent Istvánról, az első magyar királyról neveztek el. A Szent Istvánt a Ganz-Danubius fiemei (mai Rijeka Horvátországban) hajógyárában építették. 1915-ben állították hadrendbe, első és egyben utolsó harci bevetésére 1918. június 9-én éjjel futott ki egy kötelék tagjaként. Hajnalban az olasz Luigi Rizzo korvettkapitány vezette torpedónaszád megtámadta a csatahajót, és 500 méterről kilőtte. Reggelre elsüllyedt. A gyorsan érkező segítőknek és annak köszönhetően, hogy a Császári

Csupán 54 napot töltött a vízen

Csaknem 28 méter széles és 152 méter hosszú volt a két év alatt épített, majd négy és fél évi szolgálat után elsüllyesztett SMS Szent István csatahajó. 1915-ben állították hadrendbe, ennek ellenére főleg a pólai kikötőben töltötte a háborús éveket, ötvennégy napot töltött csupán a vízen. A Zára (Zadar) környékén, a Premuda-szigettől mintegy 9 mérföldnyire, 66 méter mélyen fekvő hajóroncsról eddig 37 tárgyat hoztak fel a búvárok. A csatahajó roncsa az iszapba fúródva 120 fokos szögben, a hajógerinccel felfelé fekszik a tenger mélyén.

Az Adriai-tenger legnagyobb elsüllyesztett csatahajója

A csatahajó teljes pompájában

és Királyi Haditengerészetnél követelmény volt, hogy a tengerészek tudjanak úszni, a hajó 1087 főnyi legénységéből sokan megmenekültek, de így is 85 matróz és 4 tiszv veszítette életét.

A Szent István egyike annak a kevés hajónak, melyeknek elsüllyesztését filmre vették (a Wikipédián SMS Szent István címszó alatt megnézheted), a filmből befolyó pénz a Vöröskeresztnek ajánlották fel. A Szent István csatahajó roncsa az iszapba fúródva a Premuda-szigettől 9 mérföldnyire délre, 66 méter mélyen nyugszik. A hajó réz névtáblája és más maradványai a pólai múzeumban láthatók.

A hajó vízre bocsátásának századik évfordulója alkalmából készített kiállítást Újvidéken is bemutatották. Mint a kiállított anyagból kiderül, a Szent István az Adriai-tenger legnagyobb és legismertebb elsüllyesztett csatahajója. A fényképek és a filmfelvétel mellett több, tengerből kiemelt tárgy és a hajó eredeti felirata is látható volt.

A kiállítás szerzőinek nagy meglepetésére a Szent István csatahajónak szentelt újvidéki kiállításon 2012-ben megjelent a hadihajón szolgált Aleksandar Kovačić gépészmérnök unokája. A hajót ért torpedótalálatkor a mérnök 45 éves volt, és a turbinák működtetését felügyelte. Nives Milenkovićnak nem volt tudomása a kiállításról, pedig bevallása szerint számtalanszor járt Isztriában.

– Horthy Miklós azt a parancsot adta ki, hogy a turbináknak dolgozniuk kell az utolsó percig. Egy osztrák kapitánnyal kimentettek, akit csak tudtak, majd kimenekültek a hajóról. Kiválóan úszott és bűvár volt. Három és fél óra kellett, hogy partot érjen. Én még őrzöm azt a táviratot, amelyet nagyanyám kapott a Monarchia púlai tengerészetétől, hogy Aleksandar Kovačić elhunyt. Nem sokkal az után, hogy a nagyanyám megkapta a táviratot, a férje benyitott az ajtón – mesélte az idős hölgy, Nives Milenković.

Az elsüllyedt Szent István csatahajóra negyvenöt éve, 1974-ben halászok találtak rá. Pontos pozícióját csak 1990-ben határozták meg. Öt évvel később a horvát hatóságok nemzeti kulturális műemlékké nyilvánították roncsait, és kizárólag engedéllyel lehet a környékén búvárkodni. Néhány horvát és nemzetközi expedíció 37 tárgyat hozott felszínre, amelyeket az admirális szalonjában találtak. Például tökéletes állapotban fennmaradt Zsolnay-porcelánkészletet, lámpát, távcsvet, kerámia tárgyakat, étkezőkészleteket. Különösen értékes az eredeti, restaurált névtábla, amelyet a hajó faráról vettek le. Felhozatalára egy külön expedíciót szerveztek. A roncsok feltárása költséges és lassú, mert a búvárok speciális kamrákban 10 percig merülnek, és a nagy nyomás miatt csak egy percig tartózkodhatnak a mélyben.

A felborult hajó pillanatokkal a teljes elmerülés előtt

Újvidéken jelent meg először magyarul

Az Asterix eredetileg egy francia képregénysorozat, amelyben a címszereplő Asterix és barátai képzeletbeli ókori kalandjait kísérelhetjük. A képregény írója René Goscinny, rajzolója pedig Albert Uderzo. Az első rész 1959. október 29-én jelent meg, és folytatásokban több mint 30 történet látott napvilágot. Idén tehát kerek évfordulóról beszélünk, hiszen hatvan éve tart a nagy kaland. Goscinny 1977-ben bekövetkezett halála után Uderzo egymaga írta és rajzolta is a képregényeket.

Az Asterix kapcsán van mire büszkéknek lennünk, magyar nyelven először 1975-ben, az újvidéki Forum Könyvkiadó gondozásában jelent meg Kopeckzy László fordításában, akárcsak Lucky Luke, azaz Talpraesett Tom kalandjai.

Az Asterix-történetek i. e. 50 körül játszódnak, hőseik egy bretagne-i gall falu lakosai. A falu a Római Birodalom területén fekszik, Julius Caesar meghódította egész Galliát, kivéve a kis falut. Ehhez köze van egy varázsitalnak is, amely rövid időre szuper erőt ad annak, aki megissza.

Asterix és barátai

A címszereplő Asterix kis termetű, de nagyon bátor és agyafúrt. Nevét a csillag szóból alkották meg a szerzők. Elválaszthatatlan barátja Obelix, aki viszont nagy termetű és rendkívül erős, mivel kisgyerek korában beleesett a varázsitalos kondérba. Nála a hatása megmaradt, ezért ő nem is kaphat belőle. Nevét az obeliszkről kapta. Asterix és Obelix különféle küldetésekre indulnak az ókori világban, számos országba eljutnak, és veszélyes kalandokba keverednek. Aki leginkább kötődik hozzájuk, az Obelix kutyája, Idefix. Habár Asterix mindig nyomatékosan felszólítja Obelixet, hogy a kutyát hagyja otthon, ő legtöbbször megpróbálja magával csempészni. A történetet szellemes nevek jellemzik: Panoramix a falu druidája, ő ismeri a varázsitalok készítésének titkait; Hasarengazfix a gall falu főnöke; Hangjanix a dalnok, de ahogy a neve is sugallja, nem igazán tehetséges; Sokadikix a falu véne; Vasökölíx pedig a kovács. Különböző kiadásokban különböző nevek szerepelnek, Idefixet néhol például Bokafixnek hívják, Panoramixet Csodaturmixnak vagy Getafixnek, Vasökölíxet pedig Atomixnek vagy Félautomatixnak.

Képregényből mozgóképek

Idővel az Asterix-történetekből tíz animációs és négy élőszereplős film készült. Az első rajzfilm Asterix, a gall címen 1967-ben jelent meg, ezt követte 1968-ban az Asterix és Kleopátra. Ezek után megjelent az Asterix 12 próbája (1976), az Asterix és Cézár ajándéka (1985), az Asterix Britanniában (1986), az Asterix és a nagy csata (1989), az Asterix Amerikában (1994), az Asterix és a vikingek (2006), az Asterix – Az istenek otthona immár 3D-ben (2014), a legutóbbit, az Asterix és a varázsital titkát pedig tavaly év végén mutatták be a mozik. Utóbbiban az történik, hogy Csodaturmix fagyöngyszedés közben leesik egy fáról és ráeszmél, hogy a reflexei már nem olyan jók, mint régen. Kénytelen belátni, hogy öregszik, ezért nekilát megkeresni az örökösét. Asterixszel és Obelixszel az oldalán

útnak indul keresztül Gallián, hogy találjon egy druidát, aki méltó a varázsital receptjének megismerésére.

Az első élőszereplős film, az Asterix és Obelix 1999-ben jelent meg. Ez követte 2002-ben az Asterix és Obelix: A Kleopátra-küldetés, 2008-ban az Asterix az olimpián, 2012-ben pedig az Asterix és Obelix: Isten óvja Britanniát. Obelixet mind a négy filmben Gérard Depardieu formázta meg, Asterix viszont változott. Az első két filmben Christian Clavier, a harmadikban Clovis Cornillac, a negyedikben pedig Edouard Baer játszotta el. Érdekes, hogy az Asterix és a varázsital titkában visszatért Christian Clavier, ő adta Asterix hangját, Obelix viszont Guillaume Briat hangján szólal meg, akit hallhattunk már Obelixként az Asterix – Az istenek otthonában is.

Összeállította: Lukács Melinda

Kiosztották az Arany Glóbuszokat

A 76. Arany Glóbusz, azaz Golden Globe díjkiosztót nemrég tartották meg Los Angelesben. A Bryan Singer rendezésében készült Bohém rapszódia című film a legjobb drámai filmek kategóriájában diadalmaskodott, és díjat kapott a film főszereplője, Rami Malek is. Ezzel a Bohém rapszódia mindkét jelölését díjra váltotta. Ugyancsak két díjat kapott az Alfonso Cuarón rendezésében készült Roma című film, amely a legjobb rendezés és a legjobb idegen nyelvű filmek kategóriájában győzött. A Zöld könyv nyert a legjobb a musical vagy vígjáték, valamint a legjobb forgatókönyv kategóriában, továbbá Mahershala Ali megkapta a legjobb férfi mellékszereplőnek járó díjat. Ezzel a Zöld könyv is díjra váltotta az összes jelölését. A legjobb animációs film díját a Pókember – Irány a Pókverzum című produkció kapta meg. A Bradley Cooper rendezésében és főszereplésével készült, nagy esélyesnek tartott Csillag születik végül egy díjat nyert. Lady Gaga a film női főszereplőjeként debütált filmen, de nem távozott üres kézzel, hiszen Shallow című dala elnyerte a legjobb eredeti dalnak járó díjat. Televíziós műfajban a Foglalkozásuk: amerikai (Americans) kapta meg a legjobb televíziós drámai sorozat Golden Globe-díját, musical vagy vígjáték kategóriában pedig a The Kominsky Method.

Véget ér a Vikingek is

A Trónok harca mellett egy másik népszerű történelmi jellegű sorozat is véget ér. 2013-ban indult hódító útjára a Ragnar Lothbrok életét elmesélő ír-kanadai Vikingek széria, amely évről évre mind sikeresebb lett. A sorozat jelenleg az ötödik évadánál jár, a második fele mostanában ér véget. A készítők minden évadban új karakterek bevonásával tették izgalmassá a sorozatot, és habár nagy rajongótáborra tett szert, mégis úgy döntöttek, hogy a hatodik évaddal lezárják. Egy interjúban arról beszéltek, hogy túl sok kulcsfontosságú karakter vesztette életét, ezért egy méltó lezárásban reménykednek, ami nem követeli több kedvenc életét. Azt is elmondták továbbá, hogy a Vikingek után fennáll egy esetleges testvérsorozat készítésének a lehetősége is, aminek az alapötlete már megvan, csupán arra várnak, hogy zöld utat kapjon. Az utolsó évad minden bizonnyal húsz részt ölel majd fel, és két részben sugározzák.

Axl Rose és Tapsi Hapsi

Hivatalosan is bemutatták a Rock The Rock című dal teljes változatát és annak videóját. A zeneszám december 24-én debütált a Tapsi Hapsi karácsonyi epizódjában. A dal az első új felvétel W. Axl Rose-tól a Guns N' Roses 2008-as Chinese Democracy albuma óta. A New Looney Tunes rajzfilmsorozat ünnepi részében animált formában W. Axl Rose is felbukkant Tapsi Hapsiék mellett és együtt próbálják megmenti a Földet a feléje zuhanó aszteroidától. A Guns N' Roses nemrég véget ért Not In This Lifetime turnéján egyébként végig a Looney Tunes jellegzetes dallamát használták bevezetőként, és ezzel előrevetítették a rajzfilmhez való kapcsolódást. A Not In This Lifetime turné igencsak sikeresnek számít, így a rajongók újabb felvételekben reménykednek. A turné több mint két éve startolt, és 1993 óta először egyesítette a színpadon W. Axl Rose énekest, Slash gitárost és Duff McKagan basszusgitárost.

Új lemezt ígér

Rihanna legutóbb 2016 januárjában jelentetett meg lemezt. Az Anti a nyolcadik albuma volt. Nemrég egy interjúban rákérdeztek, hogy mikor adja ki a kilencedik albumát, mert a rajongók már nagyon várják. Erre az énekesnő azt válaszolta, hogy az egyelőre R9 munkacímű lemeze még az idén megjelenik. Rihanna egyébként az elmúlt két évben a divat és a filmek világában merült el. 2017-ben a Luc Besson rendezésében készített Valerian és az ezer bolygó városa című filmben szerepelt, legutóbb a múlt nyáron bemutatott Ocean's 8: Az évszázad átverése című alkotásban láthattuk, legközelebb pedig minden bizonnyal a Guava Islandben tűnik majd fel.

Jelige: „Decemberke”

Kedves Bizalmas sorok!

Ötödikes lány vagyok, és már fél éve üzeneteket, levelezgetek egy hetedikes fiúval. Én szerelmes vagyok belé! Az a problémám, hogy a viselkedéséből nem tudom megfejtani, hogy mi most járunk-e, vagy minek is nevezhetnék a viszonyunkat? Úgy tűnik, hogy a fiú nagyon gyerekes, mellesleg szégyenlős is. Ritkán van alkalmunk találkozni, mert ellenkező váltásban járunk iskolába, és eddig még az osztályaink se mentek együtt sehova. Nem tudom, meddig folyik ez így, tesz-e valamit a fiú, hogy közelebb kerüljünk egymáshoz. A levelekben már megírta, hogy én más vagyok, mint a többi csaj, de eddig még randiról szó sem volt köztünk. Valójában csak véletlenül volt alkalmunk találkozni. Biztosan nincs neki más csaja, mert a lányok nem tartják vonzóknak. Mit tegyek, hogy megtudjam, hányadán is állunk? Kérlek, segíts!

Válasz:

Úgy gondolom, te is nagyon jól tudod, hogy ez, ami köztetek folyik, semmi esetre sem jelent „járásit”. Véleményem szerint a fiú nincs tudatában annak, hogy számodra ő mennyire vonzó, nem biztos, hogy tudja, hogy neked olyan nagyon tetszik, és hogy a „szerelem” is benne van a gondolataidban. Nem tudom, próbálkoztál-e már azzal, hogy a leveleiben utalsz arra, hogy szeretnél vele találkozni, moziba menni stb. Nagyon valószínű, hogy neki ennél, ami köztetek történik, nincs is többre szüksége. Elégedett a levelezéssel és a leveleken keresztül történő véleménycserével, barátkozással. Biztos vagy-e abban, hogy a fiú pontosan tudja, hogy kivel is levelezik?! Ezt is jó lenne letesztelned! Tudom, hogy a fiút a szégyenlősök táborába soroltad, de tudnod kell, hogy serdülőkorban ez nagyon gyakori jelenségnek számít. Hiszem, hogy magadat is ebbe a csoportba sorolnád, ha az első lépés megtevéséről lenne szó. Te is gondolkodnál, mérlegelnél, mi is lenne a legjobb...

Az lenne a legjobb, ha mégis összeszednéd a bátorságodat, elhívnád moziba és letisztáznátok közösen, hogy hogyan is tovább. Ha eljön a randira, személyesen is beszélgethetsz vele, közelebről megismerkedhettek. Ha kiderül, hogy nem vállalja a találkozást, akkor az is jó, hisz kiderült, hogy nem érdemes reménykedned és az érzelmeidet rá pazarolnod. Ha ez történik, ne búsulj sokáig, mert egy idő után azt veszed észre, hogy már egy másik fiú dobogtatja meg a szívedet, és alig várod, hogy találkozhass vele. Ezért minél előbb öntsél tiszta vizet a pohárba, hogy tiszta lappal indulj a tavasz felé.

Jelige: „Iluska”

Kedves Bizi! 14 éves lány vagyok, én is a szerelmi gondommal jelentkeztem tanácsért. A dolog így áll! Volt egy fiúm, akivel már többször is jártam, és novemberben, nem tudom, miért, de végleg szakítottunk. Nekem nem mondott semmit se, de a barátnőinknek bevallotta, hogy ő magában lezárta a dolgot. Ettől függetlenül gyakran találkozunk, mert mind a ketten ugyanabba a suliba járunk. Amikor a közelemben van, csak néz, néz. Arra lettem figyelmes, hogy amikor észreveszi, hogy látom, mit csinál, elmosolyodik és elfordul. Eddigi járásunk folyamán már kiderült, hogy nagyon makacs valaki, akivel nem lehet megbeszélni a dolgot, azt, hogy csak haverok vagyunk-e, vagy ennél több. Az egész bonyolultabbá teszi, hogy a mi ügyünkbe belekeverte magát egy osztálytársnőm is, aki meg szeretné magának megszerezni a srácot. Léptenyomon próbálkozik! Állandóan tálcán kínálja magát neki, rámenős vele. Nekem az ilyen viselkedés visszataszító. Nem tudom, hogy van-e értelme bármit tennem, vagy hagyjam az egészet?!

Válasz:

Kedves Iluska!

Úgy látom, nagyon elbonyolódott köztetek a viszony, a „játék”, ahogy ezt néha mondani szoktuk. Az ilyen bonyolult helyzetekben általában megjelenik egy nevető harmadik, lehet az fiú is, lány is. A játékokban, játszmákban, különböző taktikák is felmerülnek. Véleményem szerint lép-jél egy lépést hátrébb, és a „kiváráso” taktikát alkalmazva türelmesen várd ki, hogy tisztázódjon a helyzet, hogy kiderüljön, mit is érez valójában a fiú, és mik is az igazi indítékai. Mivel úgy látszik, hogy a fiú azok közé tartozik, akik nem szívesen beszélnek vagy nem tudnak beszélni az érzéseikről, nem kellene rámenősnek lenned vele. Bármilyen variáció jelenik meg a

játéktérben, neked jó lesz, mert tisztázhatod a helyzetet és a viszonyokat, bármilyen is lesz a dolog vége. Ha elutasítja a lányt, azt jelentheti, hogy mégsem zárta le az ügyet veled kapcsolatban, vagy igazából nem tetszik neki ez a csaj. Ha mégis a csaj mellett dönt, akkor is megtudtál valamit! Azt, hogy nem kell tovább gondolkodnod azon, hogy mi lenne, ha...

Jelige: „Várom a nyarat”

Kedves Bizalmas sorok!

Negyedikes korom óta rendszeres olvasója vagyok a Jó Pajtásnak. Sose gondoltam volna, hogy én is egyszer levelet írok a Jó Pajtásnak, hogy kiönthessem a szívemet, és tanácsot kérjek. Hetedikes lány vagyok, és az a gondom, hogy az osztályomból mindenki ellenem van! Hetedikben jöttem át ebbe az osztályba, mert az édesapám itt kapott munkát. Mivel új vagyok az iskolában, megpróbáltam mindenkivel összebarátkozni. Fontos számomra, hogy új barátokra találjak, mert hiányoznak a régiak. Eddig bárkivel is kezdtem el barátkozni a lányok közül, mindegyik kihasználta, és utána ellenem fordult. Az első félév végén már egyedül ültem a padban, és sem a szünetekben, sem az órákon nem beszéltek velük. Az lenne a legjobb, ha visszamehetnék a régi iskolámba, a régi barátaim közé, akik szerettek. Úgy érzem, hogy ezeknek a lányoknak csak pletykatéma vagyok. Nem tudok rájönni, hogy ez az osztály miért ilyen?! Talán az a gondjuk, hogy én kitűnő tanuló vagyok, és ezért féltékenykednek? Vagy inkább bennem van a hiba? Mit tegyek? Mondjak le az új osztálytársaimról örökre, és barátkozzak esetleg osztályon kívüliekkel? Kérlek, adjál tanácsot! Segíts!

Válasz:

Nagyon nehéz dolga van annak, akinek serdülőkorban, ebben a nagyon érzékeny korban kell környezetet váltania, mint ahogyan ez veled történt! De az is megkeverte a helyzetet, hogy te a nehezebben alkalmazkodó egyének közé tartozol. A serdülőkor az az időszak, amikor nagyon is keressük önmagunkat, de ugyanakkor nagyon nagy szükség van a biztonságra is, arra a biztonságra amit a családunk, a jól ismert barátok adnak meg. Mindez mellett a serdülőkori testi változások, a felborult hormonháztartás is intenzíven kifejti hatását, és az érzelmeid hol fön, hol lenn vannak. Plusz egy új városban, egy új, jól kiforrott, régóta együtt élő közösségbe is be kell illeszkedned, és megtalálnod a helyedet. Mivel szinte mindig és itt is „kettőn áll a vásár”, az osztályközösségednek is hasonló serdülőkori változásokkal küszködve kell elfogadnia az új tagot. Az ő osztályközösségükben a jöveteleddel felborult a megszokott egyensúly, aminek lassan helyre kell majd állnia. Le kell küzdeniük a bizalmatlanságot, elfogadni a változást, megismerni téged, megtudni, kivel is van dolguk. A sértődött viselkedéseddel valójában magad is megnehezítetted a helyzetet. Szerencsére nem végleges a fennálló helyzet! Semmi esetre se zárkózz el a társaidtól! Az osztályban lesz legalább egy valaki, aki melléd áll. Beszélj az osztályfőnököddel, az iskola pedagógusával, pszichológusával a gondorról, ők egészen biztosan segíségekre lesznek abban, hogy egymásra találjatok az osztállyal. És ne feledkezz meg arról sem, hogy továbbra is egy kedves, vidám, mosolygós, barátságos, eredményes tini lány maradjál.

Kérdéseitekre Bori Mária pszichológus válaszol
e-mail: bizalmas.sorok@gmail.com

Környezetbarát vagy?

A tesztből megtudhatod, mennyire vagy elhivatott a természet, a környezet védelme mellett

1. Otthonodban szelektíven gyűjtöd a hulladékot?

- a) Nincs nekem erre időm.
- b) Igyekszem odafigyelni rá, de leginkább csak a palackokat és a papírt teszem külön zacskóba.
- c) Természetesen! Különválogatom a papírt, a műanyagot és a fémeket.

2. Hetente mennyi szemetet termelsz?

- a) Szinte mindennap le tudnék vinni egy zsák szemetet.
- b) Változó, de általában két zacskóval.
- c) Egy zacskónyit.

3. Vásárláskor megnézed-e, hogy a termék milyen alapanyagokat tartalmaz?

- a) Sosem.
- b) Sokszor elfelejtem, de ha eszembe jut, mindenképp megvizsgálom.
- c) Persze, figyelek rá, hogy természetes alapanyagok legyenek benne.

4. Mivel jársz suliba?

- a) A szüleim autójával eldobnak.
- b) Általában buszozom.
- c) Mindennap kerékpárral vagy gyalog megyek.

5. Mennyire figyelsz a víztakarékosságra?

- a) Nem szoktam figyelni a vízfogyasztást, szerintem úgysem tudok lényeges mennyiséget megspórolni.
- b) Legtöbbször odafigyelek, hogy ne folyassam feleslegesen a vizet.
- c) Nagyon. Nem folytatom fölöslegesen a vizet, fogmosáskor is elzárom.

Értékelés

Ha legtöbb az a válasz:

Nem sokat törödsz a környezetvédelemmel. Hiába gondolod, hogy egy ember nem teheti tönkre a bolygót, jó, ha tudod, hogy mindenki számít! Csak egy kis odafigyelés, több nem is kell. Sosem késő változtatni.

Ha legtöbb a b válasz:

Jó úton haladsz, hogy valóban környezettudatos életet élj, de azért még van mit tanulnod. A mindennapjaidba próbáld beépíteni az energiatakarékosságot és a hulladékszelektálást!

Ha legtöbb a c válasz:

Te igazán sokat teszel azért, hogy bolygónkat megóvd a szennyezéstől. Környezettudatos vagy, és ezzel társaidnak is példát mutatsz. Csak így tovább!

Skandináv rejtvény

Rejtvényünkben egy januári időjóslo népi mondást rejtettünk el.

	TARTÓ-OSZLOP	ÁSVÁNYKŐ	AZONOSAK	FELBUKSZ	BANK TULAJDONOSA	NEM RÉGI	
	PORTUGÁLIA	TEKERCS	GYORS	NEE	NY	ÁGNESKA	
	TURF					MAGHÁZ KÖZEPE	
	...NÁDAK, EREK					501	
					VETTITT ÁLLÓKÉP EGÉSI TERMÉK		
NORD	MÁR ELŐRE	ÖNMAGAM	KIS ERIKA	KIS ÁKOS		FRANCIA-ORSZÁG NYAL BETŪI	
	ELŐL		ZOLTÁNKA	FUTAKI RÉSZLET			
MÓGÉ ELLENTÉTE		GABONA-FÉLE BUTÁN EGYNEMŪI		EURÓPAI PÉNZ RÉGI FERFINÉV		YA	
						HÍR BETŪI	
SÁRGA NEMETŪL			ZÉRÓ	NAPSAK RÉGE KÖZEPE		A BÖLCSŐ TESZI	
			NEM HIBÁS				
IDEGEN NŐI NÉV		LÉTE				FRANCIA REPULÓTÉR	
		NÉVELŐ			NORVÉGIA	EZ	
							GY

Megfejtés: PIROSKA NAPJÁN HA FAGY, NEGYVEN NAPIG EL NEM HAGY.

Légy a saját szerencséd kovácsa!

A szerencsés ember sem úgy születik, hogy mindjárt minden összejön neki: a bátorsága, a tettei is kellenek hozzá. Most megtanulhatsz, hogyan teheted szerencsésbé az életed!

Adj legalább egy kicsike esélyt!

A szerencsés ember mindig nyitott az új dolgokra, még akkor is, ha megvan benne az egészséges félsz. Ha sohasem bújsz ki a váradból, talán biztonságban érzed magad, de a szerencse elmegy majd melletted. Kockáztass, és meglátod, hamar megtérül!

Tartsd magad szerencsésnek!

Fontos a hozzáállásod, és bíznod kell a szerencsédben! Bármibe is kezdesz, mindig képzelj magad a szerencse fiának. Ha például randira mérsz, képzelj el, amint nyugodtan és csábosan lépkedsz. Felelés előtt játszd el magadban, hogyan nyűgöződ le a tanárodat. Sokkal természetesebb lesz számodra a siker, ha bátran szembenézel a feladatokkal!

Mindenkire úgy nézz, mint a szerencséd kovácsára!

Ha úgy mérsz el egy partira, hogy kíváncsian szemléled, kivel hoz össze a sors, nagy valószínűséggel össze is hoz valakivel, hiszen az emberek megérik az irántuk való nyitottságot és érdeklődést. Keress közös

nevezőket! Talán még egy ingyen koncertjegyre is szert tehetsz, ha kiderül, újdonsült ismerősödnek épp van egy jegye arra a koncertre, amire szívesen elmennél!

Hagyd abba az álmodozást!

Butaság várni, hogy tiéd legyen a lottóötös, mert ez tényleg csak a szerencsén múlik. De a rossz beidegződéseken, a sok „én ügyse” kezdetű mondaton bizony te tudsz változtatni. Ha például minden reggel úgy indulsz el otthonról, hogy ügyse fogod elérni a buszt, akkor bizony nem is fogod. Ám ha úgy készülsz, hogy öt perccel hamarabb fogsz indulni, egész biztosan eléred.

A félig teli nem azt jelenti, hogy félig üres

A „szerencsés” emberek mind rendkívül rugalmasak. Nem merengenek folyton a múlton, hanem inkább előretekintenek, optimistán várják a jövőt, és éppen ezért pozitív dolgokat is vonzanak be. Soha nem azt nézik, milyen sorscsapás volt a balesetük, hanem azt, mekkora szerencse, hogy élve megúszták. Ha reggelente elképzeled, hogy minden, amibe belekezel, sikerülni fog – egészen onnantól, hogy beleférsz a ruhádba, odáig, hogy lesz ülőhelyed a buszban –, előcsalogathatod a szerencsédet a rejtekéről.

Mutasd a könyved, megmondom, ki vagy!

Tettél már le úgy regényt, hogy azt érezted, ez szinte rólad és neked szól? Szeretnéd megtudni, mit árul el a könyvek stílusa és tartalma arról, aki olvassa? Ezúttal megtudhatod, általánosságban mi jellemző azokra, akik rajonganak például a krimik vagy a romantikus történetek iránt.

Romantikus regények

Ha ilyen típusú könyvből több tized átrágta már, akkor biztosan tele vagy érzelmekkel és vágyakkal. Egy örök álmodozó vagy, aki a realitást néha figyelmen kívül hagyja. A nagy, szenvedélyes szerelmet keresed.

Rejtélyek nyomában

Bújod a fáraókról, a maya piramisok titkáról, a legendás, elsüllyedt világokról szóló könyveket? Lehet, hogy azért érdekelnek a titkok, mert te is rejtegetsz valamit a világ elől? Biztosan igazi kutatószellem vagy, addig nem nyugszol, amíg ki nem derítet az igazságot.

Történelmi könyvek

Hadvezérek hódításai, önéletrajzi könyvek a gyengéid? Te szeretsz elmerülni a múlt világában. Saját elveid szerint élsz, alapvetően racionális beállítottságú vagy, akinek elsődlegesen

a tények a fontosak. Nehezen lehet téged érzelmileg befolyásolni, csakis észérvekkel vagy meggyőződéssel.

Krimi

Az ilyen műfajú könyvekben a rettegés és az izgalmat keresed, és lenyűgöznek téged a szellemi kihívást jelentő bűnügyi vagy igazságot kutató esetek. Alapvetően bátorság jellemző, és szereted a megoldhatatlannak tűnő

kihívásokat. Nemcsak olvasás közben, máskor is szereted érezni a nyomást és a feszültséget.

Ezotéria

Ha az ezoterikus témájú könyvek kötnek le igazán, akkor érzékeny lelkű vagy. Azért olvasol ilyen könyveket, mert szeretnéd megérteni az emberi sorsok mozgatórugóit? Lehetséges, hogy igen. Ha szinte csak ilyen témájú könyveket olvasol, az élet számodra egy nagy önismereti kaland. Ha megfigyeled a barátaidat vagy a családtagjaidat, hogy milyen könyveket olvasnak, lehetséges, hogy ezen általános megállapítások közül néhány igaz rájuk. Egy biztos: olvasni jó, olvasni hasznos és olvasni kell. Akárcsak a zene vagy a tánc, egy jó könyv is lehet pezsdítő vagy gyógyító hatással a lelkünkre.

Készíts játékot a madaradnak!

Zsetonok

A madarak szuperül érzik magukat, amikor műanyag zsetonokkal játszanak. Kifeszíthetjük őket egy kötélre, így lógó játékokat kapunk, de lábjátékoknak is lehet használni. Ők felveszik, körbegurítják, feldobják a levegőbe, és csipkedik. Mivel a zsetonok nagyon vékonyak is

lehetnek, ezért mindig szemmel kell tartani a kedvenced, amikor ezekkel játszik. Az erősen csipő madarak megfulladhatnak, ha lecsípnék egy kis darabot a zsetonból. Szóval mindenképp cseréld ki a zsetont, ha észreveszed, hogy kopott vagy repedt.

Papír

Úgy tűnhet, hogy a papír egy unalmas választás madárjátéknak, de sok madár örül, ha a napját egy papírjáték tépkedésével töltheti. Használj üres papírt, amin nincs festék. Vághatsz ki formákat a madaradnak, hogy tépkedje, akassz

papírcsíkokat kívülre és belülre a madarad kalitkájának rácsaira, vagy egyszerűen csak gyúrd össze egy labdába, és hagyd, hogy játsszon a kedvenced.

Fagylaltpálcikák

Sok madár örül, ha kap egy jégkrémpálcikát, hogy csipkedhesse. A pálcika több, mint egy jó játék, ez egy nagyon jó módszer, hogy a madár edzze a csőr- és állkapocsizmait. Bizonyosodj meg róla, hogy bármely jégkrémpálcika, amit a madaradnak adsz, meg van tisztítva és szárítva, a kopott vagy törött végű pálcikát távolítsd el – a madaradnak is fáj a szálfája!

Levedlett tollak

Az egyik legjobb dolog, amivel játszhat egy madár, teljesen ingyen van, és együtt jár a kedvenceddel – ezek pedig a levedlett tollak! A vadon élő madarak a természetes tollászkodási szokásaikat a csapatukon belül naponta gyakorolják, tehát nem meglepő, hogy a tollas játékok csodálatosan kiegészítik a madárjátékipart. Csináld meg magad úgy, hogy megőrzöd a madarad néhány kihullott tollát, és kösd össze őket a végüknél egy darab pamutmadzaggal. Akassz fel a madarad ketrecében, hogy biztosíts neki egy „barátot”, akivel tollászkodhat. Meghálálja az erőfeszítéseidet!

FURCSASÁGOK

Tudtad-e az emberi testről?

Testünk legtöbb funkcióját magától értetődőnek vesszük, pedig ha alaposabban megvizsgáljuk, az emberi szervezet számtalan érdekességet tartogat.

- Minden ezredik csecsemő foggal születik.

- Az ember hamarabb halna meg alváshiányban, mint éhezésben – utóbbi akár hetekig is eltarthat.

- Az ember kromoszómaszáma 46, a borsóé 14, a homáré 200.

- Az emberi testben kb. 96 000 km hosszú érhalózát van.

- Ha nem lenne gyomornyálkahártya, a gyomrunk felmesztené saját magát.

- Egy ember élete során 22 kilogramm bőrt veszít el.

- Egy kézfogással több baktérium cserél gazdát, mint egy csókkal.

- Az emberi szív százazret ver naponta.

- A pattanásosság inkább a fiúkra jellemző (három a kettőhöz az aránya).

- Az emberi DNS 94 százalékban egyezik meg a csimpánzéval, és 70 százalékban a meztelenségéval.

- A magzatok a hangos rockzenére rugdosással válaszolnak.

- Minden huszadik embernek van plusz egy bordája, és ezek legtöbbször férfiak.

- Születésünkkor 300 csontunk van, de mire felnövünk, már csak 206. A különbség abból adódik, hogy bizonyos csontok összenőnek.

- Egy átlagos embernek kb. százezer szőrszál van a fején.

- Ha szemünkkel nézünk egy tárgyat, az retinánkon fejjel lefelé jelenik meg, de agyunk automatikusan korrigálja a képet, így azt a helyes pozícióban észleljük.

- Az emberi testben található legkeményebb anyag a fogzománc.

- Veséink naponta háromszor szűrjük át a vérünket.

- A magzati lét első hetében nincs különbség férfi és nő közt.

- Életében az ember több mint 25 milliószor hajlítja be és nyújtja ki az ujjait.

IDŐBEOSZTÁS

Szervezés kérdése az egész

Összecsaptak a fejed felett a hullámok, állandóan elkésel, lemaradsz fontos dolgokról? Akkor bizony szervezési problémákkal küzdesz, s biztosan a halogatás sem áll távol tőled. Itt az ideje változtatni!

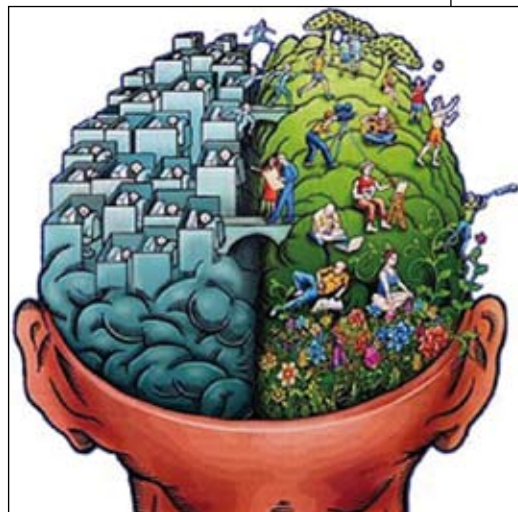
A legújabb felmérések alapján hetente 45 órát kellene tanulással tölteni. Ez kb. ugyanannyi, mint amennyit a felnőttek dolgoznak egy héten. Mivel neked az iskola most a munkahelyed, s a tanulás a munkád, illendő neked is ennyi időt szánni a feladataidra.

Mire megy el az idő? Kismillió dolog vonja el a figyelmedet a tanulástól, ugye? Csetelés, Facebook, Twitter, MSN stb. Állíts össze egy listát, hogy melyek a leginkább időrabló dolgok az életedben. Ezekre a pótcelexvésekre fordítsd a lehető legkevesebb időt naponta.

Tervezd meg a napjaidat! Fogj egy határ-időnaplót, s tervezd meg a napokat. Ehhez az ütemtervhez tartsd magad, s meglátod, hamarosan nem fogsz kicsúszni a megszabott időkeretből. Napi lebontást is készíthetsz, sorakoztasd fel a teendőidet, s pipáld ki mindent, amivel elkészültél. Jó érzés lesz látni a sok kis pipát a nap végén.

Ha olyan feladat elvégzésre kérnek, amihez nincs sem kedved, sem kapacitásod, nyugodtan mondd nemet! Elsősorban a saját dolgaidra kell összpontosítanod, nem másokéra.

Te vagy az éjjeli bagoly, vagy inkább a hajnali pacsirta? Figyeld meg, hogy melyik napszakban megy jobban a tanulás, s időzítsd akkorra.

Fontos a jó alvás. Az átlagos tinédzsernek naponta 8 órát kell aludnia ahhoz, hogy frissen és kipihenten ébredjen. Csak úgy lehetsz nyugodtabb, akkor tudsz jobban koncentrálni, jobban teljesíteni, ha erre elég időt szánsz.

A levegő bajnokai

Butti bin Marktúm bin Dzsúma Ál-Marktúm sejk, a dubaji uralkodócsalád tagja Fehér Sóllyommal

Évszázadok óta különleges kapcsolatban élünk a földkerekség leggyorsabb lényével: a sólyommal. A dubaji főrang, Butti sejk nem csupán tartja és képezi, de oltalmazza is a sólymokat, s ebben nagy segítségére van Howard Waller szakértő.

A solymászat a ragadozó madarak idomítása és az idomított ragadozó madarakkal történő vadászat úgy, hogy az idomított madár szabadon repül, és vad zsákmányt ejt a maga természetes állapotában. Ide tartozik a ragadozó madarak tenyésztése is. A legkorábbi időkben is maradtak fenn bizonyítékok a solymászat létezésére. Legalább 4000 éves múltra tekint vissza.

Howard és Butti sejk számára kedvencük szépségén túl az is nagyon fontos, hogy Fehér Sóllyom félelmet nem ismerő vadász. „Nem holmi kirakati madár: minden megvan benne, amire vágytunk” – fejtegeti Howard.

Olvastam dúsgazdag sejkekről, akik negyedmilió dollárt is hajlandók kifizetni egy-egy ilyen szupersóllyomért. Megkérdezem Howardtól, Fehér Sóllyom mennyiért kelne el. „Az újságok légből kapott és általában a valóságtól

elrugaszkodott összegekről írnak, és ezzel még följobban feltüzelik a feketepiaci árakat, és még jobban feltüzelik a vadászokat” – feleli. Lehet, hogy akadna dúsgazdag közel-keleti solymász, aki dollárszázezreket fizetne Fehér Sóllyomért, ám a sejk semmi pénzért nem válna meg imádtottjától. Butti és Howard szemében ez a sólyom eszmei értelemben is fölbecsülhetetlen értéket képvisel. Egyik fölmenőjét, egy kezelhetetlennek ítélt és ezért kegyvesztett északi sólymot még az 1990-es évek végén küldte el Howardnak a csatlódott tulajdonos. Fehér Sóllyom élő bizonyossága annak, hogy a tenyésztett sólyom minden képességében egyenértékű vadon fölött társaival.

Butti sejk és Howard azt tervezik, hogy a náluk nevelkedett északi sólymok egy részét majd szabadon engedik a Jeges-tenger olyan tájain, ahol az utóbbi időben megcsappant a faj egyedszáma. Néhány évtizeddel ezelőtt a vándorsóllymot is hasonló akciók mentették meg. A nyakló nélkül alkalmazott DDT rovarirtó az 1970-es évek elejére csaknem teljesen kipusztította a vándorsóllymot az Egyesült Államokban. Tom Cade ornitológus a huszonnegyedik órában hozta létre a Peregrine Fundot (Vándorsóllyom Alapítvány), és toborzott solymászokat a faj megmentésére. A program keretében hatezer egyed, csupa tenyésztetben született vándorsóllymot bocsátottak szabadon, így ma már újra szép számmal élnek vándorsóllymok az országban.

– Idővel a legtöbb madarunkat szabadon szeretnénk engedni – mondta Howard. Reméljük, állja majd a szavát. (ng.hu)

Pedzés

Így nevezik a ragadozó madárral történő tényleges vadászatot. A ragadozó madárral való vadászat a leghumánusabb vadászati módszer. A sebés minimális, a prédának megvan a lehetősége a menekülésre.

A solymász legfontosabb felszerelése a kesztyű. A madár idomítása egy bonyolult folyamat rengeteg buktatóval, de természetesen leendő solymászmadarunkat is a „hasán” keresztül fogjuk meg.

Butti sejk fia, Rasid ülőoszlophoz köti egyik sólymukat az Abu-Dzabi mellett fölvert táborban

Madárkórház Abu-Dzabiban, ahol 11 ezer madarat gyógyítanak évente

Siklás, műlesiklás, óriás-műlesiklás és a többiek

Az ősembernek télen is vadászni kellett, s hamar rájött, hogy sitalpon csúszva nagyobb eséllyel éri utol a vadat, mint lépésenként buk-dácsolva a nagy hóban. A sílécnek később a hadviselésben is nagy hasznát látták a hegyek közt harcolók. Szórakozásból viszont csak a 19. század végétől kezdtek csúszkálni az emberek a havas domboldalon.

Az erdélyi, romániai Napsugár irodalmi gyermeklap összeállítása szerint ezután, a 20. században már gyorsan kialakultak a sízés mai formái: siklás, műlesiklás, óriás-műlesiklás. A síugrók a nagyon meredek sáncon lecsúszva, majd a végén, a „sáncasztalon” elrugaszkodva próbálnak minél messzebb repülni. Az ugrás hosszára és stílusára is pontszámot kapnak.

A sífutás szabadidősportként is könnyen elérhető; nem kell hozzá különleges lejtő vagy pálya, csak speciális síléc – és persze hó. Az egyik legfiatalabb sportág a hódeszkázás vagy snowboard. A kanyarokkal, ugratókkal, akadályokkal nehezített pályán igen látványosan haladnak a versenyzők, nem csoda, ha népes közönség figyeli őket. Hanyatt fekvő (szánkósporthoz) vagy hason (szkeleton), kettesben vagy négyesben egy korcsolyatálpú járgányon (bob), domboldalon vagy jégcsatornában – a versenyszerű szánkózásban egy a közös: az óriási (akár 150 km/órás) sebesség.

A mai korcsolya őse csontból vagy fából készült, amit átfűrtak, és bőrszíjjakkal a lábukhoz

kötöztek a csúszkálni vágyók. A középkorig csak az egyik lábon használtak korcsolyát, a másikkal lökték magukat. Szegények és gazdagok egyaránt szívesen száguldoztak a befagyott vizeken. A gyorskorcsolyaversenyeket ma főleg fedett műjégpályán rendezik, 500 és 10 000 méter közötti távokon. A versenyzők a kanyarokban élesen bedőlnek, és kezüket a jégre téve akadályozzák meg kicsúszásukat. A műkorcsolya és a jégtánc versenyzői zenére mutatják be a kötelező ugrásokat, figurákat is tartalmazó gyakorlatukat, melynek technikájára és szépségére is pontokat kapnak.

A téli sportok nagy versenyein ritkán csendül fel a magyar vagy a szerb himnusz, de azért vannak élvonalbeli versenyzők: Sebestyén Júlia például az első magyar női Európa-bajnok műkorcsolyázó, négyszeres olimpikon.

A korongot az ütő segítségével az ellenfél kapujába juttatni – ez a jégkorong, azaz hokimérkőzésen a játék célja. Az 5 mezőnyjátékos gyakran váltja egymást, mivel a jégkorong nagyon gyors és intenzív sport. Sisak és speciális védőöltözet kötelező!

Nagyon látványos és veszélyes az extrém síelés

Aki egyszer kipróbálja, valószínűleg mindig szeretni fogja a téli sportokat

Tudtad-e?

A sokféle téli sport mindegyikének alapja a sí, a korcsolya vagy a szánkó. 1924 óta négyévente kerül sor a hóval-jéggel kapcsolatos sportok nagyversenyére, a téli olimpiára. A mögöttünk levő évben, 2022-ben tartották meg – nagy sikerrel – a XXIII. téli olimpiai játékokat a dél-koreai Phjongcshangban. A következő nagy megmérettetés Pekingben lesz, a távolinak tűnő 2022-ben.

Mínt hogy rendkívül durva sport a jégkorong, kötelező a sisak és a speciális védőöltözet

A téli sportok főleg a száguldról szólnak, a gyorskorcsolyázók a leggyorsabbak között vannak

Gyerekszáj

- A pápa a Vákumban lakik.
- Minden hal termel ikrát, az oroszok még kaviárt is.
- A tehéneknek nem szabad gyorsan futniuk, hogy ki ne lötyögjön a tejük.
- A férfiak nálunk csak egy nővel házasodhatnak. Ezt úgy hívják, hogy monotonia.
- Nem értem, miért haragszik annyira Anya, hogy összetörtem a vázát. Úgyis már öreg volt és még kínai, nem is a miénk!
- A nővérem már megint kitűnővel fejezte be az osztályt, csupa ötösök. Fogadjunk, hogy szándékosan csinálja ezt velem!

Felvegyelek?

Két kamera sétál órák óta a sivatagban. Az egyik már nem bírja tovább, és összeesik.

A társa megkérdezi tőle:

- Felvegyelek?

Felelés

Elég lesz, tanár úr?

- Nekem elég, magának elégtelen.

Figyelem

- Miért nem figyelsz, Pisti?
- Figyeltem én, tanár úr.
- Akkor ismételd meg, mit mondtam az előbb!
- Azt, hogy „Miért nem figyelsz, Pisti?”

Jean!

- Jean, mondja, élnek maga szerint a Holdon emberek?
- Nem, uram.
- Akkor miért világítják ki minden este?

- Jean, kérem, kóstolja meg ezt a konyakot, és mondja el, hogy mit talál benne furcsának?

- Azt, hogy megkínált velem, uram!

- Jean! Kérem, essen nekem egy szamurájkarddal!

- De miért, uram?!

- Mert jóvágású akarok lenni.

- Arisztid éppen tévét néz, amikor az inas belép, és egy táviratot nyújt át tálcán. Arisztid kibontja, elolvassa, majd így szól:

- Gyász hírről értesítettek, Jean. Legyen kedves átkapcsolni a tv-t színesről, fekete-fehérré!

- Jean, mi ez a dobogás?

- Gyakorlatoznak a futórózsák a kertben, uram!

- Jean, mi ez a nagy dübörgés a szekrényben?

- Csak a ruhák mennek ki a divatból, uram!

Szenvedély

Már megint a gép előtt ülsz! Ez már szenvedélybetegség!

- Jaj, dehogyis! Már megint frame-eket látsz...

Nyitott száj

Torokfájásra panaszkodik a beteg a rendelésen.

- Lehet, hogy nyitott szájjal alszik éjszakánként? - kérdi tőle az orvos.

- Még nem tudom, doktor úr, de ma éjjel figyelni fogom magam.

Technikai probléma

Az egyik ismerősöm különböző autók alkatrészeiből akart új autót csinálni.

- És mi lett az eredmény?

- Két év.

Hálószoba

- Milyen volt Gábor Áron hálószobája?

- ?

- Rézagyú.

Ajándékfogdosás

Élő csirkét küld ifjú rokonának a vidéki gazda karácsonyra. Amikor a srác kibontja a ládát, a csirkék szanaszét szaladnak. A fiú a postára siet, és föl ad egy lapot a rokonnak: „Szétszaladtak a csirkék, hajkurásztam őket a szomszédaim kertjeiben, de csak tizenegyet sikerült összefognom.” Pár nap múlva megérkezik a válasz: „Ügyes fiú vagy, mert én csak hat csirkét küldtem.”

Panasz

- Doktor úr, az utóbbi időben olyan feledékeny és ingerlékeny vagyok.

- De miért?

- Mit miért?!

Nekiduhajodva

Felborul és kiömlik egy hordó bor a pincében. Az egerek rögtön előbújnak, és alaposan benyakalnak belőle. Amikor már az egész társaság jókedvűen cincog, kornyikál, előáll egy kis egér, hetykén megtörli a bajuszát, és felkiált:

- Hukk... Hej, hol az a macska? Hadd verjem meg!

Hogy hívják?

- Hogy hívják a kopasz rókát?

- Paróka.

- És a pelenkás rókát?

- Liberóka.

- Hát a kis rókát?

- Apróka.

- No és az egyéves rókát?

- Járóka.

Lélegzés

Sanyika felmentést kér a testnevelésóra alól.

- Mi a panaszod, fiacskám? - kérdi az iskolaoorvos.

- Nehezen lélegzem.

- Rendben van, két hétre felmentelek a lélegzés alól.

Komondor

Az öreg Pista bácsi átmegy a szomszédokhoz látogatóba. Bekiabál a kertkapun, mire megjelenik egy hatalmas komondor, és megszólal:

- Nincs itthon a gazdám.

Az öreg úgy megjegyzi, hogy elájul. Arra ébred, hogy a kutya nyalogatja az arcát. Amikor látja, hogy nincs mitől tartania, megkérdi a jóra való ebet:

- Mondd, te ugatni nem tudsz? Mire a kutya:

- Tudok én, csak nem akartam magát megijeszteni.

Létra

Kovács leesik a létráról, és eltöri a lábát. Amikor a kórházban begipszelik, az orvos azt tanácsolja neki, hogy egy ideig ne másszon létrára. Két hét múlva Kovács visszamegy megmutatni a lábát.

- Doktor úr, mászhatok már létrára? - kérdi.

- Árulja el, miért akar maga begipszelt lábbal létrára mászni?

- Mert elegendem van abból, hogy az esőcsatornán kapaszkodjam fel a padlásra.

Gubanc

Mari oktatja a kishúgát:

- A közmondásnak mindig átvitt értelme van. Ha reggel korán találsz egy tömött pénztárcát, akkor azt mondhatod: Ki korán kel, aranyat lel.

- Itt valami gubanc van - mondja a kishúga.

- Az a valaki, aki elvesztette a pénztárcát, korábban kelt fel.

Amit csaknem mindenki rosszul ír

Összegyűjtöttünk néhány kifejezést, tipikus hibát, amivel szinte mindenhol lehet találkozni, olyan szavakat, amelyeket szinte mindenki rosszul ír. Elsősorban a helyesírásban jelentkező hibákról van szó, de sokszor előfordul, hogy azért írjuk le hibásan az alakot, mert nem ismerjük a két szó közötti jelentéskülönbséget – esetleg nem is tudunk róla, hogy különbség van az egyelőre és az egyenlőre vagy a helység és a helyiség között.

1. egyelőre és egyelőre

Nagyon sokszor előfordul az *egyelőre* helytelen használata olyan helyzetekben, amikor a jelen pillanattal kapcsolatos helyzetről beszélünk:

Ez helytelen alak.

Ilyen esetekben az *egyelőre* szó a helyes: *Egyelőre még nem mosogatok el!*

Ezzel szemben, az *egyenlőre* jelentése: valamivel teljesen megegyezőre. Például: *Mindkét csapat két gólt rúgott, így egyenlőre áll.*

helyesen: *Egyelőre nem megyek.*

vagy: *Egyenlőre áll a két csapat.*

2. légy szíves

Ha valakit megkérünk valamire, azt mondjuk, *légy szíves*. Kimondása nem, ám leírása sokaknak okoz gondot. A leggyakoribb a két szó egybeírása: *légyszíves*, ám előfordul sokszor az is, hogy a *szíves* lerövidül: *légy szíves*, *légyszíves*. Találkozhatunk a teljes hasonulás következtében a következő formákkal is: *léccives*, *lécci*.

helyesen: *légy szíves*

3. nyitva tartás vagy nyitvatartás?

Az üzletek ajtaján hol egybe, hol külön látjuk. Helyesen: *nyitva tartás*. Az AkH. szabályai szerint ha egy névszó (*nyitva*) és egy ige (*tart*) egymástól különírt jelölt határozós kapcsolatának igei tagjához képző (pl. -ó, -ó, -ás, -és stb.) járul (*tartás*), a különírást általában megtartjuk (*nyitva tartás*). Ha azonban képzőhalmazodás keletkezik, és az -ás (*tartás*) képző mellé még egy -i (*tartási*) képző is járul, akkor már egybeírjuk a névszóval, például: *nyitvatartási idő*.

helyesen: *nyitva tartás, nyitvatartási idő*

4. elsején? 1-én? 1-jén? 1.-én?

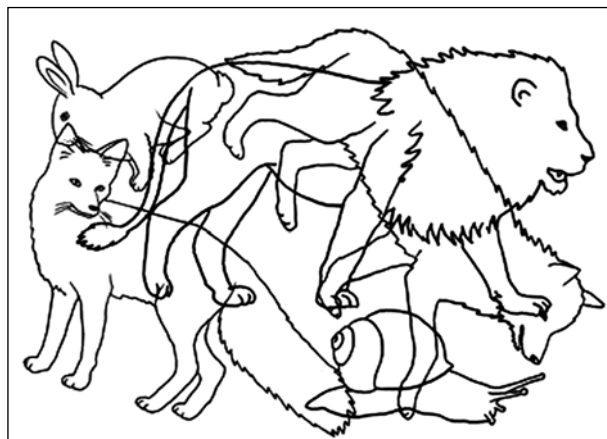
Az évet és a napot jelölő számjegyekhez a toldalékok pont nélkül, kötőjellel kapcsolódnak. A legtöbb esetben ez egyszerű: *12-én, 3-ától* stb. Az *elseje* azonban kivételt képez. A jelenleg érvényben lévő szabályzat szerint helyes alak az *1-jén, 1-én, elsején, 1-jei, 1-ji, 1-i*.

5. helység vagy helyiség?

Sokan nem is tudják, hogy a két szó között különbség van, így gyakran találkozhatunk olyan feliratokkal, amelyek azt hirdetik: *Helység kiadó!* Míg a hirdető valószínűleg arra gondolt, hogy egy terem/szoba kiadó, addig ez a valóságban ebben a formában nem mást jelent, mint hogy egy település a kiadó.

A *helység* jelentése kisebb település, falu, míg a *helyiség* jelentése: meghatározott célra használatos épületrész, terem, szoba. Így tehát mindkét forma helyes, a jelentés különbözik. **Helyesen:** *helység mint település, vagy helyiség mint épületrész.*

Egészítsd ki a szóláshasonlatokat!

Nézd meg jól a képet, több állatot is felfedezhetsz. Feladatod befejezni a megkezdett hasonlatokat.

Fürge, mint a.....; Lassú, mint a.....;

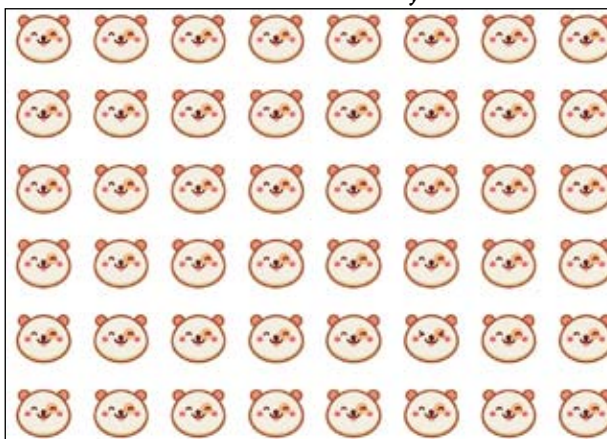
Bátor, mint az.....; Éhes, mint a.....;

Ravasz, mint a.....

Halálos ítélet

A középkorban halálra ítélték egy parasztot, mivel nem tudta megadni a földesúrnak az adósságát. Az elítélt kegyelmet kért a királytól. A király nem akarta magára haragítani sem a földesurat, sem a népet, amely a paraszt pártján állt. Ezért a következőt javasolta: írják föl egy papírra, hogy ÉLET, egy másikra meg azt, hogy HALÁL. A paraszt bekötött szemmel húzzon egyet, és amelyiket kihúzza, az lesz az ítélet. A bíró, aki megírta a két papírt, jó barátja volt a földesúrnak, és mindkét papírra HALÁLT írt. A bíró szolgája, aki viszont jó barátja volt a parasztnak, ezt észrevette, és rögtön szólt az elítéltnak. Ez gondolkozott egy kicsit, és úgy járt el, hogy biztosan megmeneküljön. Mit tett?

Keresd a kakukktójást!

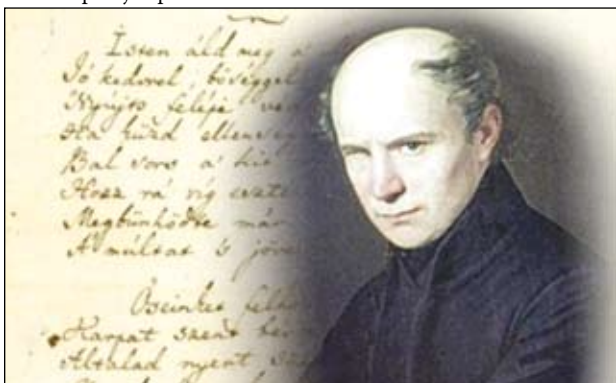
Egy mackófej különbözik a többitől. Talán éles a koncentrációd, és gyorsan megtalálod.

(Megfejtés: Egészítsd ki a szóláshasonlatokat! – nyúl, csiga, oroszlan, farkas, róka; Keresd a kakukktójást! – alutól második sor, jobbról harmadik fej; Halálos ítélet – Az elítélt lenyelte azt a papírt, amit kihúzott. A bizottság csak 50% esélye lett volna a megmenekülésre. hogy csaldas történt, akkor megírták volna tjból – helyesen – a két papírt, és kihúzott – csakis ELJET lehetett. Ezért felmentették az elítéltet. Ha szólt volna, következtetett, hogy azon a papíron, amit lenyelte – tehát amit tulajdonképpen csakis azt nézhet meg, ami maradt, és mivel azon az áll, hogy HALÁL, arra fej; Halálos ítélet – Az elítélt lenyelte azt a papírt, amit kihúzott. A bizottság kas, róka; Keresd a kakukktójást! – alutól második sor, jobbról harmadik (Megfejtés: Egészítsd ki a szóláshasonlatokat! – nyúl, csiga, oroszlan, farkas, róka; Keresd a kakukktójást! – alutól második sor, jobbról harmadik

A helyes válasszal ajándékot nyerhetsz!

Kivételesen kezdjük az évet, ugyanis azonnal két nyertest hirdünk. Luca-napi, 36. számunkban a sokak által kedvelt animációs filmhőst, Dumbót láthattátok, akinek a szomorúságát nagy fülei okozták. A megfejtők közül a szerencse ezúttal a **törökbecsei Zódi Emmára, a Miloje Čiplic iskola negyedikesére** mosolygott. Könyvjutalmát a jövő hónap elején postázzuk.

Félélvzáró, dupla számunkban egy macska képét közöltük, méghozzá egy karthauzi fajtájú házi kedvenc képét. A karthauzi macska a legregebben tenyésztett fajták egyike. Valójában a karthauzi szerzetesek hozták magukkal Afrikából Európába. A legkorábbi írásos emlékek a XVI. századból vannak, de már akkor is gyönyörű szürke bundájú, élénk szemű állatként jegyezték fel. A helyes megfejtők közül a **ku-puszina/bácskerteszi Buják Réka, a József Attila iskola hatodikosa** nyerte meg szilveszteri ajándékunkat, ami a könyvjutalom mellett Jó Pajtás feliratú falinaptárból, tollból és noteszből áll. Nyereményét a jövő hónap elején postázzuk.

És most jól nézzétek meg e heti számunk nyereménykérdését! Kérdésünk: mely neves magyar író látható a képen. Válaszodat küldd el címünkre, és megnyerheted Jó Pajtás-feliratú csomagunk egyikét, ami háromrészes falinaptárt, tollat és blokkot rejt! **Megfejtéseket január 22-éig várjuk.** Levélcímünk változatlan: Jó Pajtás, Vojvode Mišića 1., 21000 Novi Sad, e-mail: jopajtas.szerk@magyarszo.rs

Kérjük, a nevetek mellett tüntessétek fel iskolátok nevét, az osztályt és a lakcímet is!

Békeláng járta be Vajdaságot

Több éve járja be vidékeinket a betlehemi békeláng. A Vajdasági Magyar Cserkészszövetség központi lángátadója december 17-én, Csantavéren volt, ahol szétosztották a Linzből hozott lángot az összegyűlteknél. A helyi cserkészcsapat tagjai mellett megjelentek többek között Szabadkáról, Temerinből, Keviből, Muzslyáról, Topolyáról, Kispiacról, Királyhalomról, Kishegyesről, valamint a gunarasi, tóthfalui, kanizsai, padéi alakuló csapatok képviselői is, és mindannyian vittek haza a békelángból.

Az esemény a falu templomában zajlott. *Utcai Róbert* plébános köszöntő szavai után a helyi hittanosokból álló **Derüteremtők** csoport adott elő egy jelenetet, fellépett a **Vox Angelica** gyermekkórus. Az egybegyűlteket meghallgatták a betlehemi láng történetét, majd az összes lámpásban felgyulladt a láng. A hangulatos rendezvény a Derüteremtők szép énekével zárult, majd tea és pogácsa mellett alkalom nyílt egy kis beszélgetésre is.

Pásztor Orsolya, Csantavér

XVIII. KOVÁCS SZTRIKÓ ZOLTÁN FIZIKA-KÉMIA DIÁKVERSENY

Versenyfelhívás

A Vajdasági Magyar Pedagógusok Egyesülete a GENIUS tehetséggondozó mozgalom keretében 2019. február 23-án Zentán megrendezi a vajdasági szintű, kétfordulós XVIII. Kovács Sztrikó Zoltán Általános Iskolai Fizika-kémia Diákversenyt. A tanulók felkészülésként önállóan vagy párban kísérleti jellegű vizsgálatokat

végeznek. A verseny első, írásbeli fordulójára 2019. február 18-ig bejelentkezésként szakdolgozatot küldenek be elektronikusan a következő címre: genius.konferencia@gmail.com

A szóbeli döntőn egy nyomtatott példányban átadják a szakmunkájukat, majd szakbizottság előtt bemutatják a kísérleteiket. A

diákok és felkészítő tanárok is oklevélben részesülnek, valamint ajándékokat is kapnak.

Helyi szervező **Raffai Valéria** tanárnő, fő szervező **Muhi Béla**, a GENIUS tehetséggondozó mozgalom elnöke.

Részletes versenykiírás a www.fokusz.info honlapon látható.

A Jó Pajtás megjelenését támogatja

CIP - Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka Matice srpske, Novi Sad

82+79(02.053.2)

ISSN 0350-9141

COBIS.SR-ID
16225794

Vajdaság Autonóm Tartomány

Magyar Nemzeti Tanács

Vajdasági magyar gyermeklap

- Megjelenik a tanévben minden csütörtökön ■ Első szám: 1947. január 1. ■ Alapító (laptulajdonos): Magyar Nemzeti Tanács ■ Kiadja a Magyar Szó Lapkiadó és Nyomdaiipari Kft., 21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1., Szerbia ■ A kft. igazgatója: **Ókrész Rozália** ■ A Magyar Szó napilap főszerkesztője: **Varjú Márta** ■ A Jó Pajtás hetilap és a Mézeskalács havilap felelős szerkesztője: **Nagy Magdolna** ■ Tördelés és grafikai szerkesztés: **Buzás Mihály** ■ Lektor: **Tóth Eszter** ■ Állandó munkatársak: **Bori Mária, Herédi Károly, Koncz Erzsébet, Lukács Melinda** ■ Telefon: 021/457-100 ■ Kéziratokat és képeket nem őrünk meg és nem küldünk vissza ■ Terjeszti a Magyar Szó Lapkiadó Kft. terjesztőosztálya, telefon: 021/557-304, e-mail: plasman@magyarszo.rs ■ Dinárfolyószámla: 160-920019-57 Banka Intesa Novi Sad (feltüntetni: Jó Pajtás-előfizetésre) ■ Előfizetés egy évre (kb. 38-42 szám) 2000 dinár (csak belföldi kézbesítéssel) ■ Előfizetés egy évre (külföldre): a postaköltség változásának függvényében (érdeklődni e-mailben) ■ Készül a Magyar Szó Kft. FORUM Nyomdájában, Újvidéken ■ Jó Pajtás az interneten: www.jopajtas.com ■ Szerkesztőségi e-mail: jopajtas.szerk@magyarszo.rs